

USPS 157-580

DIRVA

THE LITHUANIAN NATIONAL NEWSPAPER

6116 ST CLAIR AVENUE • P.O. BOX 03206 • CLEVELAND, OHIO 44103

Vol. LXXIV Vasaris – February 16, 1989 Nr.7

TAUTINĖS MINTIES LIETUVIŲ LAIKRAŠTIS

Vasario 16 Lietuvoje

Pirmą kartą pokario istorijoje lietuviams leista viešai paminėti Lietuvos neprieklausomybės šventę. Valdžia šiais metais paskelbė vasario 16 d. tautos diena, t. y. nedarbo diena, kuria reikės atidirbtį šeštadienį.

Praeitais metais Lietuvoje per vasario 16 d. saugumas sulaikė žmogaus teisių gynėjus, paskelbusius taikingus Vasario 16tos minėjimus. Miliciai neprileido žmonių prie istorinės reikšmės turinčių paminklų, prie kurių buvo numatyta padėti gėlių. Tuometiniai rengėjai, kaip p.v.z. Vytautas Bogušis, Petras Cidzikas, Nijolė Sadūnaitė ir Antanas Terleckas, buvo tardomi ir laikomi saugume, o kiti bandė paminėti šią sukaktį buvo sulaikyti, išsklaidyti — keliais atvejais, net primušti.

Š. m. vasario 15-16 d. d. pagrindinius minėjimus Kaune ir Vilniuje rengia Lietuvos Persitvarkymo Sąjūdis. Tikimasi, kad visi kiti Lietuvos miestai irgi savaipl paminės šią sukaktį. Rengėjai viliasi, kad valdžios atstovai, dalyvavę 1988 m. vasario mén. represijose, pajus "moralinę atsakomybę" ir atsisakys dalyvauti iškilmėse. Pasak Sąjūdžio seimo nario Henriko Samboros, vietinė Sąjūdžio taryba Kaune įteikė miesto valdžios atstovams nepasitikėjimo raštą, kuriuo juos perspėjo, kad jų dalyvavimas iškilmėse nelaukiamas ir nepageidauja-

Vasario 16 proga, buvusiame Karo muziejaus sodelyje Kaune, bolševikų nuversta laisvės statula, dabar vėl buvo atstatyta į senąją vietą.

mas dėl "praeitų metų įvykdytų represijų".

Vasario 16 d. Kaune bazilikoje bus iškilmingos mišios. Po to Karo muziejaus sodelyje įvyks mitingas ir Laisvės paminklo atidengimas. Laukiama 100,000 dalyvių.

Ta pat dieną Vilniuje katedroje bus iškilmingos mišios, o po pietų Pilies gatvėje 26 memorialinės lentos atidengimas, ten kur buvo pasirašytas Neprieklausomybės aktas.

Vėliau teatro rūmuose iškilmingas minėjimas ir sporto rūmuose koncertas.

(LIC)

Persitvarkymo Sąjūdžio istorija

Kaip jis iš tikro prasidėjo?

Vytautas Meškauskas

Prieš pusmetį rašydamas apie įvykius Lietuvoje klausiau — ar tai stebuklas, ar tik miražas? Dabar pradedama galvoti, kad tai tikrai ne miražas ir gal būt net ir ne stebuklas, bet visai logiška išdava iš susidėjusių aplinkybių. Žinoma, norėtusi žinoti, kaip iš tikro buvo. Su datom ir pavardėm. Kas kam pasakė, kad dabar galima iš tikro kalbėti ir mąstyti kitaip. Kas tikrai buvo pir-

mas, o kas vis dar aiškinosi su aukščiau stovinčiais. Kas tikėjo ir kas dar dabar abejoją, ar netiki.

I dalį tų klausimų dabar atsakė Vytautas Petkevičius š.m. ŠVYTURIO 2 Nr. paskelbtame straipsnyje DIDYSIS ANONIMAS — kaip gimė Lietuvos Persitvarkymo Sąjūdis. Tiesa, tai ne kronika, kur būtų užfiksuoti tik faktai, bet daugiau impresionistinis paveikslas, kuris vis dėlto lietuviui duoda gana tikslų bendrą vaizdą.

Pavyzdžiu ruošiantis palydėti delegaciją į Maskvos XIX partinę konferenciją buvo svarstomi visi galimi ir negalimi mitingo variantai:

Tas grubia jėga mums įskiepytas baimės jausmas suaugo su mumis lyg kokia dvasios luošo kupra, tarytum nepilnavertiškumo nuodas nugulė po mūsų oda kartu su pirmu duonos kąsniu ir visiems laikams apkritė mus įtaromo ir nepasitikėjimo niežuliu.

"O jeigu kas?" Tas klausimas spindi kiekvieno akyse, bet žodžiais ... Tik žodžiais lyg figos lapeliu mes tesidangstome tą išmėsinėtą savo gėdą.

— Dar taip nebuv ...
Juk pirmą kartą, — tarsi ant laužo būt galima užlipti kelis kartus ...

Štai su kokiais jausmais eita į tas išleistuvės ir tur būt tik nelauktai susirinkusi milžiniška minia paskatinio Vytautą Landsbergi pasakyti:

— Mes palydim delegatus, tačiau jie nėra mūsų delegatai. Bet jei jie įvykdys mūsų prašymą ir pareikalau respublikos suverenitetą, tada jie bus mūsų delegatai!

Griausmingos ovacijos uždėjo tam pageidavimui oficialumo štampą.

Tai jau nebuv pirmas kartas, kada minia buvo pasišaukta į pagalbą. Faktinai Sąjūdžio pradžia laikytina pasipriešinimas prieš bandymą prie Nidos sunkti naftą. Petkevičius pamena, kad tada į rašytojų sąjungą atėjo akademikas Vytautas Stulevičius ir Julius Sabaliauskas.

— Rašytojai, padékite, — kreipėsi jie į mus. — Tik jūs, pakélé visuomenės jėgą, galite sustabdyti tą nesamone ...

(Nukelta į 3 psl.)

Cleveland miesto meras George Voinovich, stebint ALT pirm. inž. A. Pautieniui ir LB pirm. V. Brizgiui, pasirašo Vasario 16 proga proklamaciją.

LTSR VSB
Republikinė
Biblioteka

SAVAITINÉ POLITIKOS Apžvalga

Verslininkų neapykanta Sovietijoje. - Vilniaus katedra iš naujo konsekrūota. - Ir mahometonai kelia galvas.

- Pasitraukimas iš Afganistano.

"Iš kitos pusės" skiltyje minime aštuonių inteligenčių pasiekimą auginant kiaules. Jis paliko mums klausimą, kokios inteligenčijos reikalauja tas verslas? Juk paprasti N. Lietuvos kaimiečiai sugebėjo auginti lašinines kiaules vokiečiams, o kai tie dėl politinių sumetimų jas atsisakė pirkti, labai greitai buvo persiorganizuota į bekonų auginimą anglams.

Panašus klausimas iški-lo N.Y. DAILY NEWS Washingtono biuro šefui Lars Erik Nelson, kai jis nuvažiavo į Maskvą patyrinėti sovietų sostinės gyventojų nuotai-ką. Telefonu buvo atsklaus-ta per 1,000 maskviečių, pa-aškinant jiems, kas teiraujasi į nuomonės ir pažadant, kad jų asmenybės nebus paskelbtos, tarytum kas nors tam pa-tikėtų.

Apsizūrėjės, kad Maskvoje nėra pamidorų, Nelsonas pamanė, kad galėtų lengvai praturtėti. Jam tereikia nusipirkti sunkvežimių ir su juo nuvažiuoti į Arméniją, ten prisipirkti pamidorų ir juos atvežus į Maskvą parduoti. Apklausinėjime talkininkavę sovietų sociologai ir ekonomistai pasakė, kad su-manymas nedaug vertas. Tie-sa, tai nebūtų draudžiamas ištatyti, ypač jei būtų veikia-ma ne asmeniškai, bet taria-mo 'kooperatyvo' vardu. Bé-da ta, kad į kiekvieną verslą, kaip pirkimas-pardavimas, žiūrima įtartinai. Pagal mark-sizmą-leninizmą jis laikomas baudžiamą spekuliaciją. Už-tat tokį sunkvežimių su pamidoraus kiekvienam mieste su-laikys milicijos pareigūnai, norėdami gauti savo 'dalį' - kyši už praleidimą. Pavydas, kad 'kooperatininkai' gali per daug uždirbti, privertė valsty-bės kainų komitetą nustatyti sunkvežimių kainas verslininkams 6 kartus didesnes už parduodamas valstybės įmonėms. Joms sunkvežimis kai-nuoja 12,000 rublių (17,000 dolerių), o privatininkams 70,000 rublių, t.y. 100,000 dolerių. Privačiam asmeniui

iš viso neduodamas leidimas sunkvežimiui. Žodžiu, nū-dien bandymas atsivežti di-desnį kiekį pamidorų iš Pie-tų, po visų kontrolių ir apklausinėjimų, baigsis tuo, kad pamidorai supus nepasie-kę vartotojo. Tiesa, jau veža-ma, bet labai mažais kiekiais, kas paaiškina pamidorų auk-tas kainas Maskvoje vasarai pasibaigus.

Apklaustųjų maskviečių 31% mano, kad ūkių reformos pagerins jų būvi, bet kiek daugiau, būtent 32%, mano kad kooperatyvai fak-tinai ekonominėi padėciai tik kenkia.

Vasario 5 d. Reuterio agentūra pranešė iš Vilniaus, kad tą dieną vyskupas Julijonas Steponavičius naujai konsekravo Vilniaus katedrą ir joje atlaikė pamaldas. Keli tūkstančiai maldininkų, netil-pę į katedrą, klausė pamaldų transliaciją per garsiakalbius aikštėje, mosikuodami tri-spalves vėliavas. Vyskupas pamoksle priminė "baisūs mo-mentą prieš 40 metų, kai ka-

tedra buvo uždaryta. Dėl to nukentėjo ne tik bažnyčia, bet visa tauta" - pabrėžė vys-kupas, - "bet dabar esame tautos atgimimo liudininkai".

...
Vasario 3 d. Taškente ivyko demonstracijos prieš sovietų 1982 m. paskirtą vi-sai Azijai mahometonų vyres-nių mufti Šamsidin Bakanov ibn Zeyudin, 67 m. amžiaus. Jam buvo prikištas nemokši-kumas, girtavimas ir paleistu-vavimas. Valdžia aiškina, kad ji laikosi neutraliai ir kad tai yra mahometonų vidaus reikalas. Demonstracija, ku-rioje dalyvavo apie 500 žmo-nių, buvo išvaikyta už judē-jimo kliudymą. Tai pirmas mahometonų viešas nepasi-tenkinimo pasireiškimas So-vietų Sajungoje, jei neskaityti aijatolos Khomeini portretų pasiromy demonstracijose prieš arménus Azerbaidžia-ne.

...
Pagal Maskvos praneši-mus pereitą savaitę neliko jau nė vieno sovietų kareivio Afganistane. Didieji miestai vis dar buvo sovietų pastaty-tos vyriausybės kontroluoja-mi, tačiau visuotinai mano-ma, kad jos dienos suskaitytos.

Sovietai labai norėtų,

kad būtų sudaryta laikina vy-riaušybė su komunistų joje dalyvavimu. Tam griežtai priešinosi visos 15 partizanų grupės (septynios jų veikia iš Pakistano, 8 iš Irano). Tiki-masi, kad visos jos sudarys laikiną Tarybą, kuris stengsis perimti valdžią. Visos gru-pės nepasitiki viena kita ir bando visą valdžią pasiglemž-ti vietose, kurias jie jau dabar kontroliuoja, ar tikisi greitai kontroliuoti.

...
Per N.Y Daily News maskviečių apklausinėjimą net 91% palankiai atsiliepė apie Gorbačiovą, nors daugu-ma pasisakė, kad jo reformos jų asmeniškai dar nepalietu-sios. Kai 45% N.Y. gyven-tojų, 58% Detroit ir 41% San Francisco gyventojų so-

Iš kitos pusės

Skaitau ir netikiu savo akim... ši karta KOMJAU-NIMO TIESOS reportažą kaip 8 inteligenčių uždirbo 30.000 rublių augindami... kiaules. Visi jie turi ir kitus darbus mieste, bet kažkaip galėjo 'sukombinuoti' atostoga-s, ar kitu kokiui pretekstu po savaitę laiko kas mėnesį prižiūrėti 300 paršiukų. Tai reikalavo labai intensyvaus darbo nuo 7 val. ryto iki vidurnakčio.

Perskaičius kilo klausimas, kodėl tai negali atliskti ten pat gyveną kolūkiečiai? Reporterė atsakymo neduo-da, bet gali pats įsivaizduoti, kad jie neturi tam paskato taip kamuotis. Ir turbūt yra dar visa eilė nuostatų ir taisyklų draudžiančių tai daryti. Kitaip sakant, panai-kink tas taisykles, draudimus ir apribojimus, ir bema-tant turési ką valgyti. Tos nuo amžių pradžios žinomos tiesos marksistai niekaip negalėjo ir negali suprasti. Kiekviena tačiau valdžia, norinti viską tvarkyti, yra pa-smekta nepasisiekimui.

Vargšė Lietuva tokį bandymą yra jau nemažai per-gyvenusi. Taip, pavyzdžiui, vokiečiai per Pirmą karą oku-pavę Lietuvą paskelbė taisykles kaip... kepti tortus. Kaip matome iš Skuodo dekanu kun. Pr. Žadeikio karo meto užrašu, 1916 m. kovo 3 d. buvo išleistas ir į lie-tuvų kalbą išverstas net toks 8 paragrafų įsakymas. Pa-gal jo antrą paragrafą tortų tešlai buvo uždrausta var-toti:

"prie 500 gramų miltų ar panašios medžiagos dau-giau kaip 150 gramų kiaušinių arba kiaušinių kon-servų, 150 gramų taukų ir 150 gramų cukraus."

Iš tų 500 gramų, miltų ar kitos medžiagos tik pusē galėjo būti kvietiniai. Tokius tortus buvo leidžiama kepti tik, seredoje ir subatoje. Už įsakymo nebojimą grąsi-na 5.000 markių pabauda ir vienais metais kalėjimu. Policijos valdininkai galėjo 'nelegalius' tortus pasiimti ištyrimui, išduodami apie tai liudimus.

Ir kas po tokiu įsakymu pasirašė. O gi pats "Vyriausias vadas rytuose v. Hindenburg, Generalfeldmaršallas."

Po tokio jo recepto nenuostabu, kad nors turime kito karvedžio — Napoleono — tortą, Hindenburgo vardo nevartojame net ir juodos duonos džiuvėsliui. (vm)

Mums rašo

RIMTI ATSIMINIMAI,
NERIMTAS
PAPILDYMAS

Juozo Urbšio ATSIMINI-MŪ rimtai knygai kenkia ne J. Urbšio parašytas ir šiai knygai prikertgas įva-dinis redaktoriaus priedas, kuriame randame visuome-nę klaidinančių faktų, pvz. 19-me psl. gerbiamas inž. P. Narutis rašo:

"Leninas, perėmės carų valdžią, Petrapili perkrikštijo Leningradu". Šiame trumpame sakinyje yra net dvi stambios istorinės klai-dos. **Pirma:** Leninas užgro-bė valdžią ne iš caro, o iš Kerenskio vadovauto Rusijos demokratinės respubli-ko (žiūr. Liet. Encikl. 11 t., 387-388 psl.). **Antra:** Petrapiliui vardą pakeitė ne Leninas, nes jis jau buvo miręs. Istorija nurodo kada kokialis vardais Petrapilis buvo vadinamas: Petersburg 1703-1914, Petrograd 1914-1924, Leningrad 1924 — ? (žiūr. 1968 m. Encycl. Brit. 13 t., 943-944 psl.).

Be to, "Rusijai platų ke-lią į vakarus" émė skinti ne Leninas, ir ne Lenino pirmoji auka buvo Lietuva. I vieną krepšį sumesti Leni-ną su Stalinu gal šiuo atve-ju nederėtų?

Dr. Eugenijus Gerulis

Skaitykit ir platinkit
D I R V A

Viešėdami Chicagoje aplankykite — PARAMĀ MAISTO IR LIKERIŲ KRAUTUVĘ —

2534 WEST 69th STREET. Telefonas: RE 7-3332

Savininkas J. Mažeika

Cia rasta didžiausią pasirinkimą vietinių ir importuotų likeriu- ir kitokiu gėrimu, gi delikatesų skyrius stebina savo įvairamu.

Kainos įemos — Pasirinkimas dideliai
APSILANKĘ — ĮSITIKINSITE.

JOURNEYMAN DIE MAKERS DIE TRYOUT

With 8 years experience and journey man card. Extended program, permanent positions, overtime, competitive wages, exc. benefits.

REPUBLIC DIE-TOOL
BELLEVILLE, MICH. 48111
313-699-3400

(7-9)

TAUTINĖS MINTIES LIETUVIŲ LAIKRAŠTIS

DIRVA

P. O. BOX 03206
CLEVELAND, OHIO 44103
TEL. (216) 431-6344
THE LITHUANIAN NATIONAL NEWSPAPER
EDITOR: VYTAUTAS GEDGAUDAS
DIRVA (USPS 157580)

6116 ST. CLAIR AVENUE, CLEVELAND, OHIO 44103
POSTMASTER: Send address changes to DIRVA,
6116 St. Clair Ave., Cleveland, Ohio 44103.

Second-class postage paid at Cleveland, Ohio. Published Weekly by American Lithuanian Press Radio Ass'n. VILTIS Inc. Subscription per year \$20.00. Single copy 50 cents.

Prenumerata metams \$20.00, pusei metų \$12.00 • Atskiro numerio kaina 50 centų • Straipsniai pasirašyti pavarde, iniciālais ar slapyvardžiu nebūtinai išreiškia redakcijos nuomone • Nespausdinti straipsniai grąžinami tik autoriams prašant • Už skelbimų turinį ir kalbą redakcija néatsako.

Ar esame pajėgūs?

"... Jauna, laisva, pati savęs valdovė, • Tautų eilėn išstojo Lietuva, • Savu krauju vergijos nusiplovė • Sutraukius pančius išverme sava ..." – gedojo dainius Maironis gležnai Lietuvai ryžtingai keliant trispalvę savo vėliavą 'iš Maskvos griuvėsių'. Vos du dešimtmečius klestėjo kraštas laisvėje, augo ir buvojo, nelygu iš tamsos pasiekės šviesą diegas, tiktai tam, kad vėl pajustų 'jungą kalinių' ...

O štai, veik po pus-šimtmečio metų Vasario 16-sios proga vėlei kylant trispalvei Gedimino kalne, galime kartu su Maironiu testi toliau "... Europos vėliai viešpačiai sužino lietuvių vardą, skambantį šauniai", nes buvome "... per didūs neštį jungą kalinių!". Jei tada bundanti tauta, dr. Vinco Kudirkos žodžiais, šimtmečių istorijoje ieškojo stiprybės, tai paskutiniai vergijos etape nemigės kraštas randa atramą veltui pavergėjo naikinamose gyvosioms, dar ranka paliečiamos, laisvės nuolaužose. Nugriautas žuvusių už laisvę paminklas auga kovos aukomis, tarytum auga ir stiprėja žemės balsas "... numesk, Tėvynę, rūbą seną, kurį užvilko svetim!" ..."

Ką kalbės mums, išei vijoje, kylanti Vasario 16 trispalvė?

Norėtusi, kad suplementu ji nedalomas vienybės simboliu, siekiant tiktai pilnintinės laisvės pavergtai Tėvynėi, broliui-sesei. Norėtusi, kad žvelgdami į Ją regėtume kilmingą krašto savojo istoriją, prabocių saugotas tradicijas ir palikimą. Norėtusi girdėti ošimą senų girių, ir odę kanklių vaidilos pirštų paliestų, šlamėjimą beržų, ežero pakrantėje lingavimą nendrių, Rūpintojėlio skundai ir nenutylantį varpą "Kekite, kekite, kekite! ...". Norėtusi, kad visi mes pajusti galėtum tą didžiąją užduotį,

FOR THE FREEDOM
OF THE PRESS
AND LIBERTY
OF PEOPLES

pareigą Tėvynei, laisvą nuo kasdienybės dulkių, asmeniškumų, be vien tik dienos malonumų blizgučių ...

Ar esame pajėgūs tam? Be abejonės! Daf niekados tauta nebuvo tokia turtinga savo jungtinėmis pajėgomis, ištekliais – fiziniai, intelektualiai, finansiniai, partitimi, ryžtu, kūryba ir išradingumu! Klausimas tegali būti – ar norime tikrai viena kryptim keliauti, pamiršę tai, kas skiria mus, kad tautų eilėje Lietuva užtikrintą vietą visada turėtų; ieškosime partijų solo, ar visi harmoningai jungsimės į atskiejantį aidą?!

Mažytė gali būti Lietuva žemėlapy pasaulio, bet kol ji didelė bus mūsų širdyse – nustelbtį nieks Jos nepajėgs!

(d)

Persitvarkymo Sajūdžio istorija...

(Atkelta iš 1 psl.)

Prie Nidos ruošiamasi sunkti naftą. Projekto nėra, įrengimai priešvaniniai, planuojamai milijardiniai nuostoliai, o apie moralinius niekas negalvoja. Biurokratų atsakymas vienas:

– Sunkia užsienis, sunksime ir mes.

Mes abejojam:

– Nejaugi jūs, valdžia ir mokslininkai, nieko negalite padaryti?

– Negalim. Reikia pakelti žmones.

Parašomas straipsnis maskvinei LITERATURNA GAZETA radakcijai, ieškomas pritarimas rusų rašytojų tarpe, kuriems buvo talkininkauta jiems protestuojant prieš gigantišką sumanymą nukreipti upes, plaukiančias į Šiaurę, į Pietus. Lietuvoje rašytojus užtarė 217,000 parašų. Tai buvo pradžia loginių sąjūdžių, iš kurių ilgai nui išsivystė ir politinis.

Valdžia prieš jį kovojo iš pasalų:

I mitingą jau suplaukė per šimtas tūkstančių žmonių. Mes planuojam pakelti tris vėliavas – TSRS ir LTSR – valstybines bei sa-

vo tautinę, tačiau nuo flagų nupjauti trosai. Tai nauja draudimų foma. Nežinia kas pasistengė – ir taškas.

Surandame išeitį: alpinistai užlipa ant stogo ir privirtina ši kartą tik vieną. Paskui ją suvynioja. Tai mūsų mažas kerštas. O kai

ji laiku, pritardama A. Brazauskas žodžiams, nukrinta rasi iš dangaus, visi atsistojja ir kaip vienas užtraukia:

Lietuva tévyné mūsy!
Minia atsinešė ir savas vėliavas. Petkevičius:

Aplink vėliavos, vėliavos, vėliavos. Aš žiūriu į jas ir galvoju, kaip būtų reikalingas lietuviams ir vienuolikas dievo įsakymas – NEBIJOK! O gal, ištobu-

léjus žmogui, jis pagaliau taps mūsų visų savastim. Bet tai ateities klausimas. O šiandien – mes vėl tauta, mes vėl Respublika. Reikia giedoti. Susikimbu rankomis su A. Brazauskui ir K. Zaleckui, atsikvepiu ... Girėžiu, ir jie jau gieda. Pasuku galvą.

– Dar nepamiršot! – paklausiu Algirdo.

– Eik tu žinai kur ...

Aš galu ne tik eiti, galiu į orą išlėkti, prasmegti skradžiai žemę, tačiau vis viena – tai pirmas žingsnis į mūsų tikslą.

Vilniaus pareigūnams pasiskundus, atvažiavo iš Maskvos komisija. Peržiūrėjo jiems patiekas kasetes ir nutarė:

– Gerai organizuota, puikiai, bet kartui ir ... ką čia slėpsim: per šimtą tūkstančių žmonių – ir nė vieno gирto!

Petkevičius baigia susirūpinęs, kad iš tikro taip būtų. Nė vieno grito ne tik nuo deginės, bet ir pirmųjų pasiekimų apsviaigintų:

Jau, rodos, viskas, jau reikėtų šiandien padėti tašką, tačiau ranka nepakyla. Vėl gi, iš kažkokio mitingo atklysta mano paties pasakyti žodžiai: draugai, nereikiā Pilėnų! Tauta turi gyvuoti. Tik mūsų priešams gali būti graži Lietuva be lietuvių!

Drąsus ir protinges – gana retai pasitaikanti kombinacija.

ATITAISSYMAS

Praeitame Dirvos nr. straipsnyje "Spauda Lietuvoje" antroje eilutėje iš viršaus, klaudingai atspaudintas Gimtojo Krašto tiražas turėjo būti 249,300. Atsiprašome dėl korektūros klaidos.

• Petras Petrušaitis, Racine, Wisc., atnaujindamas Dirvos prenumeratą, pridėjo auką 20 dol. Ačiū.

• Petras Ausiejus, Centerville, Mass., užprenumeravo Dirvą Linui Ausiejui, Lowell, Mass. Sveikiname naują skaitytoją.

• Rasa Plioplytė, Chicago, gavusi keletą numerių susipažinimui, užsipernumeravo Dirvą. Sveikiname naują skaitytoją.

• Vincas Misiūnas, Elizabeth, N. J., atnaujindamas Dirvos prenumeratą, pridėjo auką 20 dol. Ačiū.

• Dr. Povilas Švarcas, Thousand Oaks, Ca., atnaujindamas Dirvos prenumeratą, pridėjo auką 30 dol. Ačiū.

• Dr. Vladas Bložė, Vilnius draugijos valdybos vicepirmininkas, So. Pasadena, Fl., atnaujindamas Dirvos prenumeratą, pridėjo auką 80 dol. Ačiū.

Cleveland miesto meras George Voinovich, vasario 9 d. miesto rotušėje priėmė lietuvių delegaciją ir pasirašė Vasario 16 proga proklamaciją. Tą dieną virš rotušės rūmų bus išskelta Lietuvos trispalvė vėliava. Iš kairės: S. Gedgaudienė, J. Stempužis, V. Čyvas, V. Jokubaitis, kun. G. Kijauskas, V. Brizgys, meras G. Voinovich, A. Pautienis, O. Jokubaitienė ir A. Pust.

Ragina atšaukti Klimaičio įgaliojimus

Trys nevaldinės grupės Lietuvoje kreipėsi į Lietuvos Persitvarkymo Sąjūdžio seimo tarybą, ragindami ją atšaukti Algiri Klimaičiuose suteiktus įgaliojimus, praneša Lietuvių Informacijos Centras. Lietuvos Laisvės Lygos, Lietuvos iniciatyvinės Helsinkio nutarimams remti grupės bei Lietuvos Tautinės Jaunimo Sąjungos, t. y. Jaunosios Lietuvos, sausio 17 d. kreipimasis buvo atspausdintas Laisvės lygos sausio 21 d. informaciniam brieletenyje, nr. 6.

Vienas Laisvės lygos narys painformavo LIC, kad Lyga žada suruošti piketa vasario mėnesio pradžioj kai Vilniuje lankysis A. Klimaičio vedama Europos Parlamento delegacija. Pilketo tikslas: irodyti, kad lietuvių tauta pageidauja ne autonomijos, o tiktai pilnos nepriklausomybės.

Žemiau pateikiame Lygos bei kitų grupių kreipimąsi į Sąjūdį.

Lietuvos Persitvarkymo Sąjūdžio seimo tarybai

Š. m. sausio 12 d. Laisvės Europos radio stotis, transliuojanti savo laidas į Lietuvą, supažindino klausytojus su katalikiškame Darbininke atspaudintu straipsniu iš kurio sužinome, kad jau praėjusių metų gegužyje Vlikas išpėjo savo atstovą Europos Parlamente Algį Klimaitį pakieisti savo požiūri į Estijos, Latvijos, Lietuvos bylos sprendimą. Analogišką išpėjimą ponui Klimaičiui įteikė ir Pabaltijo Santalka. Kadangi Klimaitis ir toliau piršo Europos Parlamentui idėjas, kenkiančias Pabaltijo tautų laisvės reikalui, gruodžio 19 d. Vlikas ir Pabaltijo Santalka atėmė iš ponu Klimaičio visus įgaliojimus Europos Parlamente. Buvo pašalintas iš Vliko.

Kodėl apie tai lietuvių tauta sužinojo praėjus vos

mėnesiui? Dalis visuomenės jau seniai reiškia savo nepasitenkinimą į Lietuvą transliuojančią radijo stacių laidų turiniu. Paskutinė žinia apie Klimaitį sustiprina tautos pasipiltinimą. Š. m. sausio 3 d., ponas Klimaitis gavo plačius įgaliojimus iš Estijos Nacionalinio Fronto ir Lietuvos Persitvarkymo Sąjūdžio. Kas tas ponas Klimaitis, ir ką jis atstovauja? Kokie jo siekių? 1987 m. tarybinė lietuvių spauda nekārtą užsispulė poną Klimaitį. Praėjusiais, 1988 m. pakeitė į jį požiūrį. Spalio, lapkričio ir gruodžio-sausio mėnesiais ponas Klimaitis buvo pakviestas į Lietuvą. Buvo taip pat Taline ir Rygoje. Latvai nedavė Klimaičiui jokių įgaliojimų.

Klimaitis važinėdamas aiškina, kad Maskva atsisakiusi jį priimti. Tačiau, iš patikimų šaltinių patirta, kad Klimaitį buvo priėmę Maskvoje aukštai rusų valdininkai. Kieno valią vyko ponas Klimaitis rodo jo interviu atspausdinta š. m. "Atgimimo" antrame numerioje. Jau kuris laikas plačiai kalbama apie tai, kad Maskva bus priversta galų gale surasti slaptuosius Molotovo-Ribbentropo pakto protokolus. Kadangi Molotovo-Ribbentropo pakto 50 metinių proga Lenkijoje demokratinių sluoksniai ruošia plati politinė akcija, Maskva nori užbėgti lenkams už akių, paskelbti paktą nusikalstamu dokumentu, neturinčiu jokios juridinės galios nuo pat jo pasirašymo. Vadinas, Molotovo-Ribbentropo paktas bus paskelbtas nusikalstamu dokumentu. Tačiau... Hitlerio - Stalino sąmokslo pasėkmės paliktos galioje, t. y. trys Pabaltijo valstybės lieka integraline Rusijos imperijos dalimi.

Šiam uždavinui įgyvendinti, Maskva pasikvietė po-

ną Klimaitį, kuris tikimasi turi nemažą patyrimą mulkinant vakariečius, išrinktus į Europos Parlamentą. Klimaičio aiškinimu, Molotovo - Ribbentropo paktas "nekorektiškas". Ne nuskalstamas tarptautinis dokumentas, o tik nekorektiškas. Tai turbūt naujadaras tarptautinės teisės žodyne. Kelių suverenų valstybių okupacija, jų inkorporacija, gyventojų fizinis ir dvasinis genocidas yra nekorektiškas aktas. Ką daryti su šiuo nekorektišku tarptautiniu dokumentu?

Klimaitis turi savajį receptą, tik ne labai originalų: partijos paruoštas Estijos, Latvijos ir Lietuvos TSRS konstitucijas reikia priimti šių respublikų Aukščiausiosios Tarybos sesijose ir nesimpatiškas Molotovo-Ribbentropo paktas išnyks, o aneksija pasiliks. Bent jau Maskva tuo bus patenkinta. O ponas Klimaitis ruošiasi įtikinti estų, latvių ir lietuvių tautas, kad naujomis konstitucijomis respublikų politinis statusas bus visiškai suderinamas su tarptautine teise. Priprastama, kad trys Pabaltijo valstybės bus aneksuotos, tačiau Aukščiausiosios Tarybos deputatams pakelus rankas už šiek tiek reformuotas Stalino ir Brežnevo Pabaltijo tautomis padovanotas kontuzijas, šios valstybės taps savarankiškomis ir suvereniomis...

Štai kokius klaidžiojimus girdime 1989 m. sausio mėn. Šią poziciją palaimina saušio 3 d. Sąjūdis, davęs Klimaičiui įgaliojimus. Kaip visą tai suderinti su nesenomis Sąjūdžio deklaracijomis? Vasara Sąjūdis tikino, kad reikia vienyti su mūsų emigrantais, nes mes ir jie sudarom lietuvių tautą. Kadangi mūsų emigrantai atėmė iš Klimaičio visus įgaliojimus, Sąjūdis, laikydamas save sudėtinė tautos dalimi, privalo anuliuoti savo sausio 3 d. tam ponui duotus įgaliojimus. Šie įgaliojimai be abejo bus panaudoti prieš lietuvių tautą, prieš jos siekimą laisvės ir nepriklausomybės. Išpėjame, kad ponui Klimaičiui pradėjus realizuoti savo užmačias Maskvos aneksuotoje Lietuvoje, mūsų organizacijos atsakys plačiomis politinėmis akcijomis Vilniuje ir kituose Lietuvos miestuose.

Lietuvos Laisvės Lyga

Lietuvos Iniciatyvinė

Helsinkio Nutarimams

Remti Grupė

Lietuvos Tautinė

Jaunimo Sąjunga —

Jaunoji Lietuva

Vilnius

1989 m. sausio 17 d..

Domicelė Širvaitienė
Algimantas Širvaitis
Ramunė Totoraitienė

BRONIUI KASAKAIČIUI

mirus, reiškiamė gilią užuojautą žmonai dr.

BIRUTEI ir visiems artimiesiems.

1989 M. KELIONĖS Į LIETUVĄ

GEGUŽĖ

LIETUVA IR SUOMIJA — 14 dienų:	10 d. Lietuvoje, 9 naktys Vilniuje, 2 Kaune, 1 Helsinkyje
Kelionė Nr. 511 gegužės 11-24	\$2,109 iš Bostono ir Niujorko \$2,292 iš Čikagos
LIETUVA IR RUSIJA — 13 dienų:	7 d. Lietuvoje, 8 naktys Vilniuje, 3 Kaune, 2 Maskvoje, 2 Leningrade.
Kelionė Nr. 515 gegužės 15-27	\$2,159 iš Bostono ir Niujorko \$2,342 iš Čikagos
LIETUVA IR AUSTRIJA — 15 dienų:	10 d. Lietuvoje, 8 naktys Vilniuje, 3 Kaune, 2 Vienoje.
Kelionė Nr. 525 gegužės 25-birželio 8	\$2,299 iš Bostono ir Niujorko \$2,482 iš Čikagos

BIRŽELIS

LIETUVA IR ŠVEICARIJA — 20 dienų:	15 d. Lietuvoje, 14 naktų Vilniuje, 2 Kaune, 1 Maskvoje, 1 Zuriche.
Kelionė Nr. 608 birželio 8-27	\$2,599 iš Bostono ir Niujorko \$2,782 iš Čikagos
LIETUVA IR AUSTRIJA — 15 dienų:	10 d. Lietuvoje, 8 naktys Vilniuje, 3 Kaune, 2 Vienoje.
Kelionė Nr. 615 birželio 15-29	\$2,399 iš Bostono ir Niujorko \$2,582 iš Čikagos
BALTIJOS VALSTYBĖS, RUSIJA IR SUOMIJA — 17 dienų:	7 d. Lietuvoje, 5 naktys Vilniuje, 2 Kaune, 2 Taline, 2 Rygoje, 2 Leningrade, 1 Helsinkyje.
Kelionė Nr. 622 birželio 22-liepos 8	\$2,699 iš Bostono ir Niujorko \$2,882 iš Čikagos
LIETUVA, RUSIJA, ŠVEDIJA IR SUOMIJA — 18 dienų:	7 d. Lietuvoje, 6 naktys Vilniuje, 2 Kaune, 2 Maskvoje, 2 Leningrade, 2 Stokholme, 1 Helsinkyje. Kelionė laivu Baltijos jūra nakti iš Stokholmo į Helsinkį.
Kelionė Nr. 627 birželio 27-liepos 13	\$2,949 iš Bostono ir Niujorko \$3,132 iš Čikagos

LIEPA

LIETUVA IR ŠVEICARIJA — 15 dienų:	10 d. Lietuvoje, 11 naktų Vilniuje, 2 Zuriche.
Kelionė Nr. 713 liepos 13-27	\$2,269 iš Bostono ir Niujorko \$2,452 iš Čikagos
LIETUVA, RUSIJA IR SUOMIJA — 15 dienų:	7 d. Lietuvoje, 5 naktys Vilniuje, 2 Kaune, 2 Maskvoje, 2 Leningrade, 2 Helsinkie.
Kelionė Nr. 717 liepos 17-31	\$2,459 iš Bostono ir Niujorko \$2,642 iš Čikagos

RUGPJŪTIS

LIETUVA, ESTIJA IR SUOMIJA — 15 dienų:	9 d. Lietuvoje, 7 naktys Vilniuje, 3 Kaune, 1 Taline (laivu iš Helsinkio) 2 Helsinkie.
Kelionė Nr. 802 rugpjūčio 2-16	\$2,389 iš Bostono ir Niujorko \$2,572 iš Čikagos
LIETUVA, AUSTRIJA — 15 dienų:	10 d. Lietuvoje, 8 naktys Vilniuje, 3 Kaune, 2 Vienoje.
Kelionė Nr. 810 rugpjūčio 10-24	\$2,399 iš Bostono ir Niujorko \$2,582 iš Čikagos
LIETUVA, RUSIJA IR SUOMIJA — 15 dienų:	7 d. Lietuvoje, 6 naktys Vilniuje, 2 Kaune, 2 Maskvoje, 2 Leningrade, 2 Helsinkie.
Kelionė Nr. 814 rugpjūčio 14-28	\$2,459 iš Bostono ir Niujorko \$2,642 iš Čikagos

RUGSĖJIS

LIETUVA IR SUOMIJA — 14 dienų:	10 d. Lietuvoje, 11 naktų Vilniuje, 1 Helsinkie.
Kelionė Nr. 914 rugsėjo 14-27	\$2,209 iš Bostono ir Niujorko \$2,392 iš Čikagos
LIETUVA — 10 d.:	7 dienos Lietuvoje, 8 naktys Vilniuje.

Kelionė Nr. 944 rugsėjo 14-23	\$1,799 iš Bostono ir Niujorko \$1,982 iš Čikagos
SPALIS	

LIETUVA IR AUSTRIJA — 15 dienų:	10 d. Lietuvoje, 11 naktų Vilniuje, 2 Vienoje.
Kelionė Nr. 105 spalio 5-19	\$2,159 iš Bostono ir Niujorko \$2,342 iš Čikagos
GRUODIS	

LIETUVA IR SUOMIJA — 14 dienų:	10 d. Lietuvoje, 11 naktų Vilniuje, 1 Helsinkie.
Kelionė Nr. 129 gruodžio 29-sausio 18	\$1,949 iš Bostono ir Niujorko
Kelionė Nr. 129: 16 naktų Vil	

KŪRYBA IR MOKSLAS

Ta proga Štomas savo studijoje iškelia ir daugiau svarbių bei jautrių problemų, pvz. apie reikalą paruošti nepriklausomybinę programą arba nesipainioti tarp valstybinio modelio tipų: autonominės, satelitinio statuso ar visiško suverenumo. Jis, aišku, pasisako už pilnos nepriklausomybės atstatymo siekių (prie ko, tačiau, galima artėti ir laipsniškai, kaip man atrodytu).

Tik štai lieka vis tas užburtas ir prakeiktais niūrus ką tik minėtas penktasis punktas: mūsų santykiai su Rusija ir rusais, galimybės, abipusiskos prievoles ir grėsmės. Dar prieš dešimtmetį man teko tais klausimais įsivelsti į diskusiją su dr. Štromu anuomet L. Šmulkščio redaguotame Sėjos žurnale. Po pirmojo viešo mūsų dialogo, Štromo pažiūros tai klausimais, kaip matyt, ne tik nepakito, bet tartum daugiau užkietėjo ir dargi prasiplėtė.

Jis tada kvietė suprasti, kad mes, norom ar nenorom, vien geografijos skatinami, turėsim realistiškai vertinti Rusijos, kaip valstybės ir kaip mūsų didelio kaimyno vaidmenį. Ir mum visada reikės su ja palaikyti draugiško bendravimo, ypač abipusiskai naudingus ekonominius santykius.

Dėl šios hipotezės jis buvo ir liko optimistas. Giridži, Rusijos disidentai demo-

Su viltimi besidairant (4)

Tur būt nedarys? Ar tikrai darys?

kratai esą palankūs Lietuvos laisvės siekimam. Juk jie ne mažiau stengiasi nusikratyti komunistinės sistemos pančią ir tuo atžvilgiu mus jau ne kartą yra palaikę ir paremę. O dabar jis prijungė dar optimistiškesnę viltį: kad ir rusai nacionalistai "turbūt" galėsiau tapti tokie protini realistai, jog pagaliau suprasia Pabaltijos valstybės nepriklausomybės atstatymo abipusė naudą ...

Kaip anuomet per diskusijas Sėjoje, taip ir vėl aš — matyt, irgi užsispypęs, — nepajęčiau atskiratytis skepticizmo bei tam tikro nepasitikėjimo. Be abejo, mes visada didžiai vertinsim rusų demokratų disidentų vaidmenį, jungimės su jų sąjūdžiais į bendrą kovą prieš bolševizmą. Stengsimės tokia santarvę išlaikyti ir ateityje. Bet čia negali būti ir negalės būti viskas labai tikra ir garantuota. Tuo mažiau galėtų būti tikras ir pastovus ypač Rusijos nacionalistinių srovių "palankumas" ar "išmintingumas".

Ne vienos išminties čia toks atvejis. Čia dar šneka mūsų geografinė padėtis ir vis dar nesutramdyti geležinių geopolitikos įstatymai, kurie netekia saugumo garan-

tiju ir dar nedidina politinio egoizmo išminties. Jeigu lenkų ir vokiečių imperializmo veiksniai ateityje taptų nebereikšmingi ar bent sumažėjė, tai didelės Rusijos artumas dar ilgai grës Pabaltijui neišgesusio maskolinio imperializmo këslais ir pavojaus. Per daug būtų naivu to nematyti ar nesuvokti.

Gaila, bent šiuo atveju, turbūt dar daugelis lietuvių bus "pesimistai", ar tiksliau — atsargūs ar visuomet skautiskai akylūs realistai. Budėk! ... O tai juk rodo dabartinės vyraujančios rusų nacionalistų ir komunistų, iš tikrujų kolonistų nuotaikas Lietuvoje, jų egoizmas, pasipūtimas, arogancija, privilegijų reikalavimas. Žinoma, ne visų, bet daugelio.

Nenuostabu, kad tokio ryškaus skepticizmo nuomonių regime taip pat realistiškose mūsų vėliausiu sąjūdininkų nuotaikose. Štai Lietuvos Persitvarkymo Sajūdžio leidžiamame Atgimimo (Nr. 8, 1988.XI.22) redaktorius Romualdas Ozolas, kritikuodamas LTSR Aukšt. Tarybos atsisakymą svarstyti konstitucijos reformą, idant neerintų Maskvos ir Kremliaus viršunių, priėjo gana realistinės išvados, kad "... Rusija dar nesubrendusi pripažinti kokią nors tautų suvereniją. Ji tebegyvena senojo centralizmo, kolonialistinio centralizmo dvasia ir nuotakomis".

Ar jum neatrodė, kad to filosofo galvojimas gana protinges?

O štai dar ir — Prūsija!

Vienintelis atvejis, kur mano brangus bičiulis Aleksandras sutiks turbūt visuotinių lietuvių tautos pasipriešinimą, yra jo pasiūlymas — gal tiksliau tokios galimybės iškėlimas, — kad būtų galima, ar ir reikėtų, iškurti visiškai naują Prūsijos valstybę, kažkur senųjų laikų Mažojoj Lietuoj su vokiečių, lenkų, rusų oficialiom kalbom ir našlaitė lietuvių kalba ...

Visiem aišku, kad buvusių Rytpūsių ir dalies Mažosios Lietuvos problema tebėra ir bus labai kebli, tiesiog kurioziška. Juk tai dabar mažne vienintelė vieta Europoje, kur sovietų pavadintoje Kaliningrado srityje buvo atliktas dirbtiniausias, drastiškiausias ir viešiausias 'modernios' kolonizacijos aktais: iš-

Bronys Raila

trinti visus autochtonus ir ių vietą privežti visokiausiu burliokiu ...

Ir štai dar nieko negalima padaryti! Nes su tuo sutiko Jungt. Amerikos Valstybės (sekretoriaus Byrnes laikais), neišdriso nei formaliai, nei kitaip pasipriešinti nei Vakarų Vokietija, nei Rytų Vokietijos komunistai, ir nei Lietuvos komunistai. Šieji, kaip pagal tradiciją rusiškai-kremliškai nusistatę, išvis tada greičiausia nei suprato, nei turėjo planų ar galios tą Mažosios Lietuvos dalį su pakankamai rimtais istoriniais argumentais stengtis prijungti tarybinės Lietuvos respublikos administracijai ir teritorijai. Tokiu būdu vadinamoji surusintų vietovardžių Kaliningrado sritis ir liko kažkokia pasibaisėtina, tik pasibjuraijimo verta sovietinio kolonializmo balsa. Monstras, tarptautiskai sakant ...

Kaip tą kaliausę išversti ir nesąmonės ištaisyti, turbūt dar niekam neaišku. Gal tik rusiškam Kremlui, kuris čia ketina "amžinai" pasilikti ir, iš dviejų pusų apsupęs, užsmaugti pirmiausia lietuvius.

Štai Dirva jau paskelbė vieną tokį protesto laišką, kuri autorius Jonas Stelmokas rašo itin emocingai, tik be reikalo tuo apkaltinti Štromą 'meškos patarnavimui'. Stelmokas "... šventai tiki, kad atgavus nepriklausomybę Rytpūsių klausimas bus išspręstas Lietuvai palankia prasme, nes tai yra mūsų istorinis palikimas, kaip Vytautas sakė" (!) ...

Kas tai išspres? "Šventas tikėjimas" ir "istorinis palikimas", deja, realios politikos plotmėje ir galimumų žaisme gana nedaug dabar tereiška. Šiaip ar kitaip — Mažoji Lietuva, Rytpūsiai, Lenkijai prijungtos sritys, Kaliningrado distriktas lieka neišspręstos, labai painios, mums svarbios ir įdomios problemas.

Dr. Štromas tokios galimybės variantą iškélė ne pirminis, tai nevadinkim jo "meškos patarnavimui" lenkam ir vokiečiam. Tai greičiau buvo tik jo mėginimas kiek pajudinti mūsų pačių meškiškus smegenis ir miegančio lokio sapnus.

Aplamai visas Štromo straipsnis Naujojoje Vilnyje apie suverenumo atstatymą prie Baltijos man maloniai priminė, kaip prieš dešimtmėtį kartą Vliko seime Floridoje mudu karštai, bet nesėkmin-

gai gynėm mūsų siūlymą atstatyti, kol ne vėlu, Lietuvos valstybinio suverenumo pilnaitės simbolį užsienyje.

Netinkamą vietą buvom pasirinkę: suverenumas kristalizuojasi tik tautos namuo-

O sekantį kartą dar grišiu prie Antano Smetonos, Algirdo Greimo ir "kas toliau".

PARAMA DIRVAI

Atnaujindami prenumeratą ir kitomis progomis Dirvai aukojo:

V. Melinis, Matawan	5.00
V. Misiūnas, Elizabeth	20.00
A. Diškėnas,	
St. Petersburg	10.00
V. Patalauskienė, Detroit	5.00
Dr. P. Švareas,	
Thousand Oaks	30.00
V. Graužinis, Chicago	10.00
S. Ignatavičius, Cleveland	5.00
A. Lileikis, Norwood	10.00
J. Juodišius, Cleveland	5.00
L. Stasiūnienė, Chicago	5.00
V. Žebertavičius,	
Sunny Hills	5.00
D. Januta, Berkley	25.00
T. Penikas, Woodhaven	10.00
K. Stravinskas,	
Beverly Shores	10.00
A. Čampė, Waterbury	5.00
R. Brazaitienė, Cleveland	20.00
A. L. Jurkūnai,	
La Grange	10.00
P. Mekas, Hyannis	5.00
G. Gražienė, Chicago	20.00
V. Janulis, Cicero	5.00
A. Setikas, St. Catharines	5.00
P. Petrušaitis, Racine	20.00
K. Žilinskienė,	
Daytona Beach	5.00
S. Lozoraitienė, Cleveland	3.00
V. Augustinas, St. Pete.	5.00
Dr. V. Bložė, S. Pasadena	80.00
B. Vembrė, Brockford	5.00
J. Pilkauskienė, Hamilton	20.00
V. Varneckas, Waterbury	10.00
H. Stasas, Cleveland	5.00
L. Šimkūnas, Cherry Hill	5.00
J. Raibys, Agoura	5.00
J. Galinis, Lemont	10.00
P. Mitalas, Jacksonville	5.00
V. Adomavičius,	
Brookfield	5.00
S. Mikalauskas, Cleve.	5.00
A. Stiklakis, Montello	10.00
K. Naudžius, L. Angeles	5.00
Dr. P. Sutkus, Homewood	30.00
A. Elsbergienė, Surfside	10.00
K. Ralys, Cleveland	5.00
E. Blinstrubas,	
Oak Lawn	30.00
J. Rentelis, Randolph	25.00
J. Gumbelevičius,	
Winston	20.00
F. Izbickienė, Westwood	10.00
V. Paliulis, Gansevoort	2.00
R. Jurkūnas, Lamita	10.00
S. Virpša, Chicago	10.00
S. Pangonis, Omaha	10.00
N. Matijošaitis,	
Los Angeles	10.00
V. Šeštokas, L. Angeles	50.00
E. Gedgaudienė,	
Santa Monica	10.00
V. Kidolis, Woodhaven	15.00
Visiems aukotojams nuoširdžiai dėkojame.	

WANTED
EXPERIENCED
HEADERS AND ROLL THREADERS
Full time steady work. Wages com-
mensurate with experience. Apply
call or write to:
GRENADA FASTENERS INC.
P. O. Box 662
Elliott, MS. 38926
Ask for Glenn 601-227-1000
(3-7)

Dvidešimt septintasis Dirvos novelės konkursas

PREMIJA 700 DOLERIŲ skiriama iš
a. a. SIMO KAŠELIONIO palikimo, kurį
tvarko Korp! Neo-Lithuania.

Tema: Autoriams suteikiama neribojama teisė novelės temą, turinį ir pobūdį patiemis pasirinkti.

Ilgis. Novelė turi būti ne trumpesnė kaip 15 psl.
mašinėle rašytu, su dvigubu tarpu.

Laikas. Paskutinė rankraščiui įteikti data 1989 m.
birželio 15 d. (pašto antspaudas).

Adresas rankraščiam siųsti. Dirva, Novelės konkursas, P. O. Box 03206, Cleveland Ohio 44103.

Paruošimas. Konkursui siunčiami rankraščiai būtinai privalo būti paruošti rašomąja mašinėle ir pasirašomi slapyvardžiu. Tas pats slapyvardis užrašomas ant pridedamo uždaruo vokelio, kuriame įdėta autoriaus tikroji pavardė, adresas ir telefono numeris. Vokelis nebūs atidarytas nelaimėjus.

Nepremijuoti rankraščiai. Grąžinami tik autoriams prašant, jų nurodytu adresu.

Jury komisija iš trijų narių sprendžia kas premiuojant paprasta balsų dauguma.

Dr. P. Joniko knygos sutiktuvės

Sekmadienį, vasario 5 d., Chicagos Lietuvių tautiniuose namuose įvyko šau-nios dr. P. Joniko studijos "Lietuvių kalba ir tauta amžių būvyje" sutiktuvės. Jas

Prof. dr. A. Klimas supa-zindina su naujausia prof. dr. P. Joniko knyga "Lietuvių kalba ir tauta amžių būvyje".

I. Kriauceliūnienės nuotr.

surengė Lituanistikos institutas (knygos leidėjas) ir Lietuvių tautiniai namai. Sutiktuvėse dalyvavo gera šimtinių gražios publikos ir maždaug kas trečias jų čia įsigijo minimą knygą. Sutiktuvė diena pasitaikė šaltoka ir snieguota, tad dalyvių gausa nustebino ir optimistus.

Sutiktuvės programą pravedė dr. Violeta Kelertienė, Lietuvių katedros Illinois profesorė. Dr. Petro Joniko studiją patraukliu stiliumi aptarė dr. Antanas Klimas, lingvistikos profesorius Rockfordo NY universitete.

Dr. A. Klimas reiškė didelę padėką studijos autorui už tą didelę dovaną lietuvių tautai šios knygos pavidalu. Citavo laiškų ištraukas, kaip toji knyga vertinama kitų kalbininkų, gyvenančių ok. Lietuvoje, kaip ir kitur. Skatinė visus knygą perskaityti ir studijuoti. Jis šią knygą pavadinėlio lietuvių tautos ir kalbos kalvarijomis. Ir ne kurios tu-

Knygos "Lietuvių kalba ir tauta amžių būvyje" autorius prof. dr. P. Jonikas (vidury) su ALT S-gos pirm. dr. L. Kriauceliūnu ir Vilties draugijos pirm. inž. v. Mažeika.

I. Kriauceliūnienės nuotr.

dies 5620 So. Claremont Ave., Chicago, Ill. 60636.

- Juozas Urbšys. ATSI-MINIMAI. Redagavo Pilypas Narutis. Išleido Tautos Fondas Chicagoje. Spaudė Draugo spaustuvė. 164 psl. kaina 7 dol.

- J. K. Valiūnas. SERVING LITHUANIA. Published by Valiunas Published LTD, Southampton, N. Y. 288 psl. kietais viršeliais. Šioje knygoje anglų kalba autorius vaizduoja savo darbą Vlike, keliones po lietuvių kolonijas ir pasakojama Simo Kudirkos istorija ir Vliko veikla iki tos dienos kada jis pasitraukė iš pirmininko pareigų. Knygos kaina 18 dol. Galima įsigyti pas knygų platintojus, arba tiesiog pas autorių: 37 Kenwood Rd. Southampton, N. Y. 11968.

- Sem Benelli. APSIATALAS. Keturių veiksmų poema. Vertė Balys Sruoga. 176 psl. kietais viršeliais. Aplankas Albino Elskaus. Išleido Algimanto Mackaus knygų leidimo fondas (7338 So. Sacramento Ave., Chicago, Ill. 60629) Balio Sruogos keturiaskesiom mirties metinėm paminėti. Kaina 8 dol. Spaudė M. Morkūno spaustuvė Chicagoje.

Prof. dr. P. Jonikas (dešinėje) su prof. dr. T. Remeikiu knygos sutiktuvėse Lietuvių tautiniuose namuose Chicagoje.

I. Kriauceliūnienės nuotr.

LB Švietimo tarybos pirm. R. Kučienė ir Kultūros tarybos pirm. D. Kučienė.

I. Kriauceliūnienės nuotr.

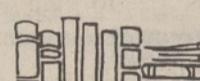
kalvarijų stotys stebina kiekvieną besidomintį, pav. Mikalojaus Daukšos postilės prakalboje gimtosios kalbos ir tautos sėsajos iškėlimas: "Ne žemės derlumu, ne drabužiu skirtingumu, ne šalies gražumu, ne miestų ir pilių tvirtumu gyvuoja tautos, bet daugiausia išlaikydamos ir vartodamos savą kalbą" ...

Dr. A. Klimas pastebėjo, kad kitų tautų kalbos vystėsi, tobulėjo eilės amžių bėgyje, tuo tarpu lietuvių kalba pradėta rūpintis, ugdyti žymiai vėlesniame laikmeteje ir išvystyta iki šiandieninio lygio, galima tarti, vienos generacijos metu ...

Prelegentas pareiškė užmirštąs dr. P. Joniko studijos kritiką, o tenkinsias iškeldamas tik gražiausius teiginius. Jų jis surado bene septynis ir kiekvieną trumpai aptarė. Baigdamas tuos aptarimus,

jis gérėjos šia dr. P. Joniko social-lingvistine lietuvių kalbos studija, o šios dienos renginį vadino lietuvių kalbos švente. Mažvydo žodžiais kvietė "imkiet mane ir skaitykiet" ... siūskit mane į Lietuvą ...

(mv)

NAUJOS KNYGOS

• Dr. Petras Jonikas.

LIETUVIŲ KALBA IR

TAUTA AMŽIŲ BŪVYJE.

Visuomeniniai lietuvių kalbos istorijos bruožai. Išleido Lituanistikos Instituto leidykla Chicagoje. 454 psl. kietais viršeliais. Kaina nepažymėta. Gaunama pas knygų platintojus arba Institute of Lithuanian Stu-

PHYSICAL THERAPY
Excellent opportunities exist for Full-Time, Part time and PRN Therapists and Licensed Assistants. Supervisory positions available. Also needed

OCCUPATIONAL THERAPIST
with an excellent salary and benefit program. For further information, please contact Wilson Gaillard, Personnel Director,

KNOLLWOOD MEDICAL COMPLEX
P. O. Box 975 B
Mobil, Ala. 36691

(6-8)

MACHINE DESIGN

CMI-DEARBORN, INC., a subsidiary of CMI-INTERNATIONAL, INC., suppliers of high quality castings and assemblies to the nation's automotive industry. Currently we are seeking an experienced, knowledgeable professional to be responsible for machine design duties at our Montague, Michigan facility.

The right candidate will possess at least several years of experience designing dial indexing machines and/or transfer lines. Solid communications/personal skills are a must. CAD experience is desirable.

We offer a competitive compensation and benefits program. Our area, Montague, Michigan, offers a wide variety of affordable housing, good schools and a friendly community that provides the opportunity for year-round recreational and sporting activities. For prompt consideration, send your resume in confidence to:

Human Resources Director
CMI-INTERNATIONAL, INC.
5353 Wilcox Rd.
Montague, MI 49437

An Equal Opportunity Employer

MATAS REALTORS

505 EAST 185 ST., EUCLID, OHIO 44119

(216) 486-2530

RITA MATAS

— Broker — G.R.I. — C.R.A.

Adv. VYTAS MATAS

— teisinis patarėjas

Musé ant jaučio rago

Niekas negali sakyti, kad išcivijos kultūrinė ir politinė veikla būtų visiškai neturėjusi jokios reikšmės okupuotajai Lietuvai ar lietuvių gyvybei namie ir svetur. Ji išsaugojo nuo mirties ar Sibiro būrelį dar kūrybingų vyresniosios kartos kultūrinių, išaugino keliolika naujų mokslininkų ir talentingu menininkų. Vakaruose išreklamavo Lietuvos politinę bylą, nors ji gyva tiktais kurių Vakarų valstybininkų kartoamoje "okupacijos ne-pripažinimo" formulėje, ir dar kitaip neleido užmigtį pa-saulio sąžinei. Bet, kaip vi-sada, mūsų tarpe atsiranda ir tokiai savęs ir savo nuopelnų didintoju, jog nedaug betrūksta, kad jie imtų įrodinėti, kaip jų seneliai pastatė No-jaus arką ir išgelbėjo žmoniją nuo pražūtingo visuotinio tvano, ar Nerono laikais gesino Romoje gaisra.

Idomu, kad panašių samprotautojų ypač gausėja dabar, Lietuvoje išsiūbavus praeities terminu vadina-mam atgimimo sajūdžiui ir jau pasiekus kai kurių laimė-jimų. O kad ši 'politikuojančios mokytojų liaudies' šių dienų nuomonė būtų aiškes-nė, leiskite čia paciuoti keletą būdingesnių sakinių, ku-riuos užsirašėme poroje po-būviu iš laisvų tarpusavio pa-sikalbėjimų su 'iškilais tau-tiečiais'.

"Lietuvių tauta sovietų okupacijoje ligi šiol išliko gyva ir dabar atbunda tik dėl-to, kad ilgus metus savo artimuosius stiprinome siuntiniai, juos rėdėme ir gynėme nuo bado, o kitam netiesio-

giniai pastatėme net ir name-li..."

"Žinoma, pripirkome net ir automobilių..."

"Ponai, juk net mano pažystamas komunistas užsi-gėdė demokratijos tik tada, kai čia atvykės pamatė, kaip aš laisva iniciatyva esu pui-kiai išskirės..."

"Nebūtinai dabartinius išykius lėmė tik materialinių gėrybių pavyzdys. Tautą an-trajam atgimimui prikėlė tik išcivijos literatūra, o gal net stipriausiai išjudino mūsų patriotinė poezija, kurios jie neturėjo. Nesvarbu, kad ją gaudavo pasiskaityti tik iš po skverno. Juk ir "Aušrą" tada žmonės skaitė iš po skverno."

"Betgi jie patys leido ir "Katalikų bažnyčios kroniką", ir "Perspektyvas", ir "Kovos kelią", ir kitus po-grindžio laikraščius..."

"O kas žino, kas ten juos leido? Gal net ir patys komunistai, kad sukirsintu vieną visuomenės dalį prie-keitą..."

"Palaukite, nepulkite išskėstomis rankomis į visokių sajūdžius ir lygas. Tik atsiminkite, kaip tie patys jū dabartiniai patriotai dar nese-niai mus pravardžiavo. Dėl to aš sakyčiau, kad okupacijos metais iki šiol ne jie, o mes buvome tas tvirtasis tau-tos q̄uolo kamienas, kuris gaivino Lietuvoje likusią ir džiūstančią tautos šaką..."

"Na, gal perdaug pasakyta, bet teisybės yra ... Jeigu mūsų veiksnių būtų likę tėvynėje, tai ir dabartinis at-gimimas būtų išykių daug

anksčiau, dar prieš Gorbačio-vovo vadinamąją perestroiką."

Taigi ar visa tai nepri-mena pasakėcios apie musę ant jaučio rago, kuri gyresi, kad esą irgi per dieną sun-kiai arus i pūdymą?

M U M S R A Š O

AR NE PER DAUG VEIKLOS?

"Štai jau trečia diena guili lovoje ir dar vis negaliu atsigauti. Net bijau, ar nebus skilvyje atsivéręs vė-žys.

Matote, aš esu visuome-niškas žmogus ir jaučiu pareigą dalyvauti visur, kur tik esu įspareigojės ar kviečiamas. Ir taip vien pra-eitą savaitę dalyvavau: šeštadienį svečio iš Lietuvos paskaitoje apie Sajūdį, sek-madienį — parapijos baliuje, kurio pelnas skiriama klebonijai a t r e montuoti, pirmadienį — Piliečių draugijos pasitarime dėl Vasario 16-sios minėjimo, ir ten vienybės vardan "pasistiprinome" net iki 1 val. ryto.

Antradienį buvo naujai iš-rinkto LB apylinkės pirmi-ninko vardinės, tai galite suprasti, kaip žmogus po tokios šventės jaučiasi. Tre-čiadienį sukako 70 metų mūsų kolonijos aktyviam žurnalistui, kurį reikėjo bū-tinai pagerbti. Ketvirtadienį mano sūnus susilaikė pirmgimio, tai ir mes, ir jo žmonos giminės visi bendrai ir "šlapiai" pasidžiaugė-me. Na, o penktadienį prieš pietus laidojome 90 metų pergyvenusį mūsų sponse-ri, ir vakare —organizaci-neje mūsų kolonijos našliu-kių "kavutėje" pats kritau-beveik negyvas nuo jų su-kažkuo stipresniu sumaišy-to kaliforninio vyno.

Ak, kad tiktais pagy-čiau!.. O tada turbūt reikės visai pasitraukti nuo visuomeninio darbo. Tegul veikia už mane jaunesni".

(Ištrauka iš pensininko privataus laiško).

IR VĖL GALI GRĀŽINTI "GRAŽDANKĄ"

Vienas tautietis laiške iš Lietuvos tarp kitko rašo ir apie tokį mūsų nemumaty-tą dalyką:

"Kaip gal jau žinote, Lietuvoje lietuvių kalba yra įtvirtinta valstybine, taigi lietuvių kalba turėtų vykti ne tik įvairūs valdžios posėdžiai, bet ir tarpstaiginių susirašinėjimai. Žinoma, tai ne visiems mūsų valdžios ir partijos ponams patinka. Dėl to imta teisintis, kad tokiam įsakui įgy-vendinti Lietuvoje trūksta rašomujų mašinelių su lotynišku šriftu, ir kai kurios rusų dominuojančios įmonės lyg pašaipai pradėjo lietuviškai rašinėti raštus rusiš-komis raidėmis. Vadinas, dabar legaliai vėl bandoma grāžinti spaudos draudimo

A. G.

RITERIS BUDĘTOJAS

(IŠ IŻYMAUS VEIKĘJO SLAPTU UŽRAŠU STALČIAUS)

Vis budžiu, ir budžiu, ir budžiu,
Dieną naktį klausaus daugel kartų,
Kad palaido liežuvio žodžiu
Niekas mano šlovės neužartų.

Nesvarbu, ką dariau — nedariau,
Kas kadaise ten buvo — nebuvu,
Kad minėtu gerai ir geriau
Išmintingą, galingą ir guvų.

Kad už mirusį sveikas verkiau,
Vargšui lengvinau atdūsiu slėgą,
Kai kovojo, keiksnojau smarkiau,
Didiem žygiam gaivindamas jégą.

Nesvarbu, kad galybė ne ta,
Liūto žiotys, o zyzis moskito,—
Kad rašytų: pabudus tauta
Bus išlaisvinta mano, ne kito.

laikų carinė "graždanka", kalba."

nes tame nutarime nieko nėra pasakyta apie lotyniškas raides.

Taigi gal jūs galėtumėte mūsų istaigoms atsiusti iš Amerikos rašomujų mašinelių su lietuvišku šriftu, nes kitaip nuo pasikarto-jančio rusinimo negalėsime apsiginti."

ENKAVEDISTU JEDINSTVO-JEDNOSE POSEDYJE

Buv. stalinistinis tardy-tojas: Draugai, tik paklau-sykite, ko reikalauja tie Se-verno Zapadnyj Kraj me-tiežinkai:

"Lietuvos žemė ir jos turai turi būti ne Maskvos, o tik jos gyventojų lietuvių amžina nuosavybė".

"Lietuvių, o ne rusų kal-ba yra Lietuvos valstybinė

"Maskvos įstatymai čia galios tiktais tie, kurie ne-prieš taraus suvereninės Lietuvos respublikos konstitucijai."

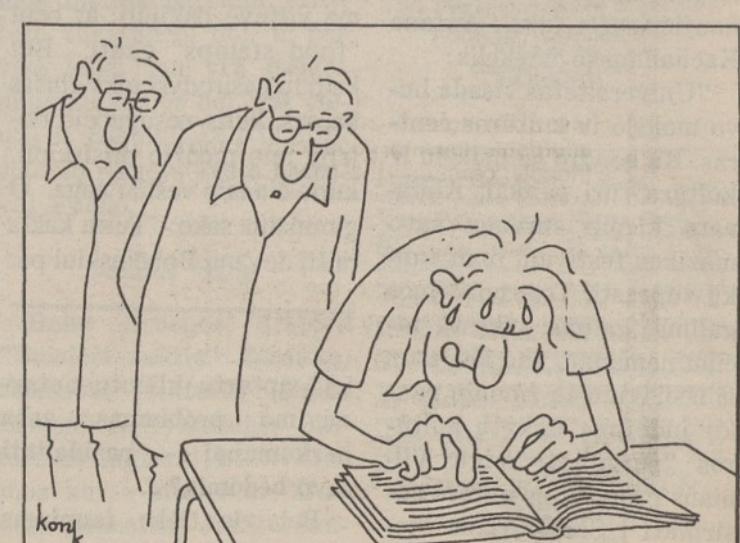
"Reikia išaiškinti ir nu-bausti tuos žudikus, kurie šaudė mūsų žmones Rai-niuose, Pravenišky, Panevė-žy ir kitur."

"Rusų okupacinė kariuo-menė ir jų saugumo dali-niai — von iš Lietuvos!"

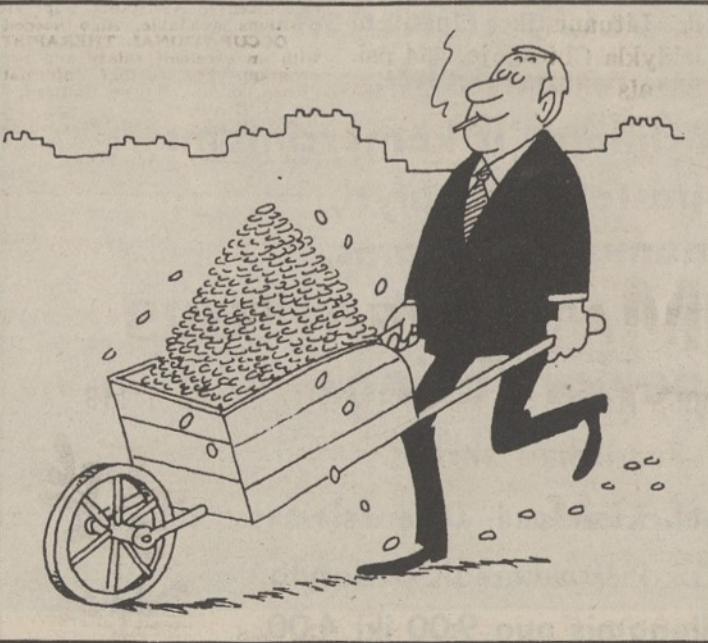
Tavarešči! Tai kur mes dingsime? Kur mes gausi-me tokį butą kaip Vilniuje? Ir tokį maistą? Vienintelė išeitis — rastreliat ich vsiech! Vies etat Sajūdis. I togda budet poriadok i ty-šena!

(Nukelta i 8 psl.)

Skaitykit ir platinkit
D I R V A

IRGI SU TREMTIES ATSIMINIMAIS...

Ir amerikinis tremtinys bei sążinės kalnys ir kan-kinys pagaliau grįžta į persitvarkiusią Lietuvą.

PRO MĖLYNUS AKINIUS...

(Atkelta iš 7 psl.)

JAUNIMAS — MŪSŲ ATEITIS

Tai jau labai senas mūsų spaudos ir jaunimo organizacijų šūkis, kuris, atrodo, dar ir šiandien išsako mūsų šviesias viltis ir pasitikėjimą naujaja generacija. Tą optimizmą Lietuvoje dabar ypač žadina jaunimo dalyvavimas tautinio atgimimo Sąjūdyje ir kituose panašiuose sambūriuose, jo lietuviška savimonė, jo aktyvumas, drasa ir kiti geri ženklai. Bet, kaip visur, taip ir Lietuvoje esame ir kiek margesnės spalvos jaunimo, kurį Vakarų "kultūros" vėjai pasiekė net daug greičiau, negu atgimimo sąjūdžių idėjos ir Sibiro tremtinių balsas. Gal tai ir protesto prieš beveidžio žmogaus tarybinį ugdymą padarinys. Dėl to Lietuvoje kopijuojama Rock n' Roll muzika, po ilgaplaukių bytnykių atsirado visiškai pliki nusiskutusių galvų dievo Krišnos garbintojų, metalistų bei kitų pavadinimų atmainų, o dabar jau ir pankų, kurie čia Amerikoje pasivaidena ežiu pasiaušusiais šeško uodegos seriais.

Idomu, kad, naudodamiesi atlyžiu, pankai Lietuvoje leidžia net ir savo spaudos organą, kurio žargos ir aktualijas turbūt gali tik jie patys geriausiai suprasti. O kokia visuomenės reakcija į šį "sąjūdį", gal pažiūduoja tame pankų organe perspausdinta "Vakarinių naujienų" išstrauka:

"Gerbiamoji redakcija, labai prašome mums padėti. Mūsų kieme girtuokliai ir narkomanai išskirė užejagą. Mūsų namas po kapitalinio remonto atrodė labai tvarkingai, o dabar? Visas išpažytas dažais, įvairiais ženklais, bjauriais žodžiais, nėra ant sienos švaraus lopinėlio. Pas mus yra daug mažų vaikų, tačiau tėvai negali jų į kiemą išleisti, ten keiksmažodžiai, butelių daužumas..."

O po universiteto kieme pankų surengto "festivalio" išspausdintas "Vakarinės naujienose" toks Antano Kachanausko laiškelis:

"Universitetas visada buvo mokslo ir kultūros centras. Ką bendro su mokslu ir kultūra turi pankai, Alumnato kieme surengė savo muzikos festivalį, man sunku suprasti. Toleruoti, juos galima, galima pakęsti, tačiau nemanau, kad kas nors iš išsilavinusių žmonių pankų judėjimą laikytų kultūros "perlu". O jeigu Vilniaus prostitutės nutars susirinkti į Sarbievijaus kie meli surengti konferenciją,

Lankytojai iš Lietuvos

Aną dieną Chicagos lie tuvių sostinėje, Marquette parke, susitikau senai bema tytā bičiul, dar iš Lietuvos laikų. Po išprasto rankų paspaudimų ir patapšnojimų per petį, klausiu:

— Na, tai kaip laikaisi? Senai bemačiau!

— Neblogai. Sveikata dar laiko. Giminės iš Lietuvos neatvažiavo. Gyvent galima.

— Tai kaip dabar? Visi laukia giminėlių brangių, o tu čia nei ši nei tą.

— Čia ilga ir gana kebli situacija. Labai sunku išsiaskinti.

Taip befilosofaudami nei nepasijutome, kaip atsidūrėm prie Andrijausko svetingų durų. O kur geriau išspręsi visus naminius ir tarpautinius reikalus, jeigu ne čia. Tad ir užsukome. Susēdome ant aukštų skobnelių ir ēmėme narplioti keblią situaciją. Bičiulis man ir sako.

— Matai, tuos giminės Lietuvos labai suagitavo mūsų milijonierai, kurių yra — kad ir nedaug. Šie gi, turtais pertekę, jau nežinodami ką su doleriais daryti, ima ir nusiūnčia giminaičiui automobilį. Senais gerais laikais užtekdavo nusiūsti fotografiją su tavo povyza prie automobilio. Dabar to neužtenka. Giminės gali įtarti. Gal tu prie svetimo automobilio nusifotografavai. Reikia tikro produkto. Na, tai ir siunčia. Kaimynai, pamatę naują automobilį iš Amerikos, ima žaliuoti iš pavydo. na, jeigu tas pašlamėkas, nei nudilusios kapeikos nevertas, gavo automobilį, tai aš nuvažiavęs į Ameriką gausiu lėktuvą ir parsikrisiu namo. Tada pažiūrėsim, ką tas nieko nevertas kaimynas pasakys. Na, ir atvažiuoja. O tas giminėlė ne milijonierius, ir net nebuvu susitikę su tokiu! Gal jis divorsavo, ir ji žmonelė taip nuskuto, kad dabar jis kelnes pats lopo. Tiesą sakant, čia nieko blago. Dabar Amerikoje mada. Kuo biauriau atrodo kelnės, tuo tu prašmatnesnis. Na, bet nukrypome nuo temos. Grįžtant. O gal jis atleistas iš tarnybos ir ieško būdų, kaip čia į nemokamą virtuvę pakliūti, ar bent "food stamps" gauti. Bet kaip tu pasirodysi toks glušas beesas, kuris nesugebėjo dolerių nuo medžio prisiskinti, kurie čia taip vešliai auga. O giminaitis sako: "Turiu kaklaistį dovanų Bobčinskui per

kad aptartų klientų aptarnavimo problemas, arba narkomanai — pasidalinti savo bédomis?...

Bet vis tiek: jaunimas mūsų ateitis!..

Vladas Vijeikis

Dabar Kukulis laukia "Dirvos" dylikos egz. siuntos. Numatęs išiuntinėti vi siems savo giminėms.

BLOWMOLD MECHANIC/TECHNICIAN

Experienced extrusion blowmold personnel required. Minimum 3 yrs. experience. Bekum and/or Fischer a plus. Openings on all shifts. Salary commensurate with experience and shift assignment. Reasonable benefits and immediate openings. Fully paid relocation costs. Contact Ted Moore or Andy Elder at:

(518) 672-4029

or send resume & salary to:
CHARTER SUPPLY
P.O. Box C, Philmont, NY 12565

SPEECH-LANGUAGE PATHOLOGISTS. In Speech, Inc. has immediate opportunities for CCC or CFY speech-language pathologists in Youngstown, Warren and Alliance, Ohio areas to provide therapy to the adult neurogenic population in skilled nursing facility settings. We offer competitive salaries, with a sign-on bonus, comprehensive benefits and flexible hours. Also needed Registered Occupational Therapist & Physical Therapist. For further information, please call Mary Anne Barker at 1-800-331-8840 or send resume to InSpeech, Inc. P. O. Box 928, Valley Forge, PA 19482. Attention: Mary Anne Barker. (3-12)

FITTERS

STRUCTURAL AND MACHINE WELDMENTS. MINIMUM 3 YEARS EXPERIENCE. ALL BENEFITS. SEND RESUME TO:

P. O. Box 1324
Dearborn, Mich. 48121

(2-8)

FASTENER EXPERIENCE

Anchor Fastener Division in Bedford Hts. is seeking experienced Cold Header and Roll Threader set-up Personnel. This division maintains 30 years as a fastener supplier to the automotive industry. A member of Q1 and Targets for Excellence. Our employees produce a quality product which ensures continuous business and new growth potential. Please contact:

STEVE DRVENKAR 292-7161
Or send resume to
ANCHOR FASTENER
26101 Fargo Ave. Bedford Hts., OH 44146
Equal Opportunity Employer

Superior Savings

ASSOCIATION

MOKAME AUKŠČIAUSIUS NUOSIMČIUS UŽ
SANTAUPU INDÉLIUS

PASKOLOS TEIKIAMOS:

- namams pirkti,
- rezidenciniams ir komerciniams pastatams statyti,
- namų remontams,
- kvalifikuotų studentų mokslui

Superior Savings

Pagrindinis skyrius

798 East 185th Street, Cleveland, Ohio Telefonas: 481-3008

DARBO VALANDOS: Pirmadieniais uždaryta.

Kitomis dienomis nuo 9:00 iki 4:00.

Penktadieniais 9:00 iki 6:00. Šeštadieniais 9:00 iki 2:30.

Pedagoginiams Lituanistikos Institutui 30 metų

Dešimtoji mokytojų laida

Antanas Juodvalkis

Ižengus į salę atsiveria vaizdas: šonuose dvi eilės padengtų stalų, vidury platus takas, atsiremiai į grupę tuščių kėdžių, už kurių tarp žvakių ir gėlių skėsta Pedagoginio lituanistiko instituto įkūrėjo Domo Veličkos nuotrauka ir mirusijų sąrašas, o scenoje kėdės ir stalas apkrautas knygomis, šonuose stovi JAV ir Lietuvos vėliavos, viduryje — Lietuvos herbas — VYTIS. Susirinkę svečiai užima vietas, aidi Viktoro Puodžiūno grojamas maršas, pirmieji žengia instituto absolventai ir užima viems skirtas vietas salėje, o paskui juos — ir instituto lektoriai, vadovybė ir galop rektorius prof. dr. Jonas Račkauskas, buvęs to paties instituto auklėtinis. Prie mikrofono direktorė Stasė Petersonienė, šio vardo vadovė. Kun. Jonas Duoba, MIC, sukalba invokaciją, skelbiami mirusieji ir jų atminimui uždegamos žvakės.

I garbės prezidiumą pakvisti: Lietuvos atstovas Washingtone ir prie Švento Sosto Stasys Lozoraitis, gen. konsulas Vaclovas Kleiza, dr. Asta Veličkaitė, Aleksandras Dundulis, prel. Juozas Prunskis ir Vytautas Narutis.

Taip prasidėjo Pedagoginio lituanistikos instituto 30 metų veiklos minėjimas ir 10-sios absolventų laidos išleistuvės, įvykusios 1989 m. sausio 28 d. Jaunimo centre, Chicagoje.

Direktorė Stasė Petersenienė trumpai žvilgteri į

instituto nueitą kelią ir darbo sąlygas.

Programoje skaitome: "Lietuvybės ir jos išlaikymo problema išeivijoje ypatingai rūpėjo lietuviams mokytojams. Jie kūrė lietuviškas mokyklas, rašė vadovėlius ir aukojo tūkstančius darbo valandų, kad tik lietuviybės žiburys išeivijoje neužgėtų. Vienas tokiu idealistu buvo pedagogas Domas Velička, Pedagoginio lituanistikos instituto įkūrėjas".

Per PLI praėjo 530 studentų, o baigė 182, kurių dalis dirba lit. mokyklose, net pačiame institute, kiti reiškiasi visuomeninėje ir kultūrinėje išeivijos lietuvių veikloje.

Diplomų įteikimas

Lektorių tarybos sekretorius Juozas Masilionis iškvietė dvejų metų programą baigusius absolventus, kuriems diplomus įteikė ministeris Stasys Lozoraitis ir rektorius dr. J. Račkauskas, asistuojami direktoriės S. Petersonienės.

Diplomas gavo šie absolventai: Eglė Beržinskaitė, Lidija Biliūtė, Ričardas Chiapetta, Vida Damijonaitė, Bronius Fabijonas, Jūratė Jankauskaitė, Audréja Kaminskaitė, Asta Kazlauskaitė, Rimas Lukošiūnas, Milda Rudaitytė, Edvyna Valkiūnaitė ir Daiva Viktoraitė, o pažymėjimus gavo Janė Shreckengostaitė ir Alina Volodkaitė.

Trejų metų kursą išklau-

Pedagoginio lituanistikos instituto absolventų išleistuvėse Jaunimo centre 1989 m. sausio 28 d. Alei Steponavičienei įteiktas garbės diplomas už idėtus 8 metus PLI iždininkės pareigose. Diploma įteikia PLI rektorius prof. dr. Jonas Račkauskas ir Lietuvos atstovas Stasys Lozoraitis, jr.

J. Tamulaičio nuotr.

sė, atliko darbus, išlaikė egzaminus ir parašė diplominius darbus šie absolventai:

Vida Brazaitytė, dipl. darbas — Atgimimo dainus Jonas Mačiulius-Maironis,

Danutė Penčylaitė, dipl. darbas — Vyta Nemunėlis ir jo kūryba,

Rima Polikaitytė, dipl. darbas — Emilia Platerytė 1831 m. sukilime,

Jonas Račkauskas, dipl. darbas — Lietuvos respublikos prezidentas Aleksandras Stulginskis, bibliografinis rinkinys,

Taiyda Rudaitytė, dipl. darbas — Petro Babicko gyvenimas ir kūryba,

Jonas Variakojis, dipl. darbas — Ar Lietuva turėjo priešintis sovietų okupacijai 1940?

Absolventus sveikino ministras St. Lozoraitis, instituto rektorius dr. J. Račkauskas, Krištanavičiaus fondo vardu — pirm. dr. R. Vitas ir trijų metų kursą baigusieiams įteikė fondo do-

vanas, o taip pat ir Lietuviai Fondo vardu valdybos pirm. Marija Remienė ir įteikė LF paramą institutui. Raštu sveikino dr. Vanda Sruogienė. Absolventų vardu atsisveikino ir padėkos žodį tarė Rima Polikaitytė, o likusiu institute vardu kalbėjo Renata Naudžiūtė.

Pedagoginio lituanistikos instituto lektorių taryba, ivertindama žemiau pažymėtų asmenų nuopelnus jaunimo ugdymo darbe, perduodant per amžius sukrautus dvasinius turtus ir lietuvių kultūrą, įteikė garbės diplomas: kun. Pranui Garšvai, MIC, Draugo moderatoriui, Bronui Kvilkliui, buv. Draugo redaktoriui ir 11 knygų autorui, dr. Alfonsui Šešplaukiui, poetui, rašytojui ir vertėjui, kun. Antanui Saulaičiui, SJ, jaunimo auklėtojui, Gintei Damušytei, lietuvių informacijos centro direktorei, dr. Sauliui Jankauskui, mokytojui ir visuomenės veikėjui, Alei Steponavičienei, už pasižuentusių darbą institutui ir Frank Zapolui, Lietuvos Vyčių veikėjui.

Absolventus dar sveikino Z. Juškevičienė, rengimo komiteto vardu — Jūratė Variakojienė ir Lietuviai tautinio akademinio Sambūrio pirm. Stasys Virpša ir įteikė tūkstantinė dol. Akademinis Sambūris kiekvienais metais paremia institutą tūkstančių dol. ir per visą laiką jau yra įteikęs daugiau 20,000 dol. Tai vienas iš pastoviausiu ir stipriausiu remėjų greta Lietuviai Fondo.

Meninė dalis

Balio Sruogos dramos "Baisioji naktis" ištrauką, režisuotą lektorės Dalės Sruogaitės-Bylaitienės (autorius dukters), atliko dramos kurso studentai: Dainius Brazaitis, Jūratė Jankauskaitė, Janė Shreckengostaitė, Aidas Palubins-

kas (išskirtinas iš kitų), Milda Rudaitytė, Jonas Variakojis, Daina Viktoraitė ir Bronius Fabijonas.

Etnografinis ansamblis, vadovaujamas Dalios Polkaitytės (vadovas dr. A. Žygas yra išvykės), puikiai padainavo keletą lietuvių liaudies dainų iš įvairių Lietuvos vietų. Ansamblis labai gražiai pasirodė ir susirinkusieji nesigailėjo katuciu.

Žodį tarė svečiai iš Lietuvos Petras ir Apolonija Steponavičiai ir Petras Spurga.

Vakarienei maldą sukalbėjo ir valgius palaimino lektorius kun. Jonas Duoba, MIC. Vakarienė pagamino kulinarė Ona Norvilienė, daugelio renginių talkininkė. Šokiamas grojo Gintaro orkestras, vedamas Stepo Puodžiūno.

Buvo gausi vertingomis dovanomis loterija, suaukota menininkų ir kitų donatorių.

Absolventų vakarą suruošė komitetas: Irena Polikaitienė (pirmininkė), Alicija Brazaitienė, Rūta Daukinė, Jūratė Variakojienė, Ramunė Račkauskienė, Svanė Kerelytė, Vincas Pavilčius ir Edvyna Valkiūnaitė.

MASTER MECHANIC, MASTER PATTERN MAKER

Hunter Job Shop in Central N.C. is actively seeking exp. people to fill the above positions. We are a very successful ductile & grey iron foundry w/excel. salary & benefits. Please send resume or call the Personnel Manager at the follow:

FOUNDRY SERVICE CO.
P.O.Box 748
Biscoe, N.C. 27209
919-428-2111

POWER HOUSE
SUPERINTENDENT, Mech. Engr. (BSME degree preferred). Detroit 1st Class Stationary or Marine Chief Engineer 10,000 HP License required. Our boilers include an 80,000 # / Hr. multi-fuel wood) coal fired stoker unit and a natural gas / oil-fired 100,000 # / Hr. package boiler. Experience should include supervision of boiler crews, maintenance programs, turbine generators to 5 megawat (both condensing and backpressure), feedwater systems. Implementing operator training programs is important. Experience in paper mill steam usage efficiency, steam studies, design and tracking of steam and energy desirable. Send resume to:

FLETCHER PAPER COMPANY
P. O. Box 307,
Alpena, Mich. 49707
Attn: N. Green

(5-7)

Pedagoginio lituanistikos instituto ansamblis. Iš kairės: Jonas Variakojis, Bronius Fabijonas, Vidas Paulius, Daiva Viktoraitė, Asta Kazlauskaitė, Linas Paulius, Lidija Biliūtė, Rima Polikaitytė, Dalia Polikaitytė, Linas Buntinas, Vida Brazaitytė, Vida Damijonaitė, Jūratė Jankauskaitė, Janė Shreckengostaitė.

J. Tamulaičio nuotr.

BOSTONO LIETUVIAI

Petras Viščiniš

MIRĖ JUOZAS VAIČJURGIS

Vasario 1 d. Dorchesteryje mirė Juozas Vaičjurgis, eidas 73-sius metus. Pa- laidotas vasario 4 d. Forest Hills kapinėse Bostone, kur ankščiau yra atgulės jo sūnus Arvydas. Velionis pa- liko našlę Valeriją, pagal kilmę Liaubaitę, dukterį Bi- rutę šležienę ir eilę jaunystės bei mokslo draugų.

Lietuvos nepriklausomybės laikais Juozas Vaičjurgis buvo pasirinkęs kario profesiją, tapdamas kadro karininku. Tėvynei duota priesaką jis stengėsi išlai- kyti per visą savo gyvenimą, kuris buvo permanentinis, kaip permanentinga yra mūsų tautos istorija. Oku- pantui išformavus Lietuvos kariuomenę, Juozas Vaičjurgis neatsisakė kovos dėl tévynės laisvės, jungėsi su tais, kurie įvairiais slaptais būdais siekė tautos apsaugimo nuo naikinimo. Dėl to jam teko trauktis iš tévynės, vėl grįžti į ją, pergyventi sovietinio kalnio dalią, karo pradžioje stoti į sukilių eiles, reikštis Laisvės kovotojų sąjungos gretose, pagaliau antrą kartą

b e s i artinančio raudonojo siaubo grėsmėje vėl trauktis iš gimtojo krašto.

Per karą sugriaudė Vokiečių pasiekės šį kraštą, Juozas Vaičjurgis su šeima apsigyveno Bostone, kur įsigijo inžinieriaus profesiją, da- lyvavo Tautinės sąjungos vietas skyriaus darbuose, ypač jo namų įsigijime ir įrengime, reiškėsi Lietuviai karių veteranų sąjungos Ramovės veikloje, dirbo skautuose, ALIAS skyriuje, So. Bostono Lietuvių Piliečių draugijoje. Todėl jo karštą laidotuvį namuose puošė Lietuvos trispalvė, garbės sargyba prie jo karsto ējo Ramovėn, skautininkų ramovės, Tautinės sąjungos ir ALIAS skyrių at- stovai, atsisveikinimo kalbas sakė tū ir kitų organi- zacijų įgaliotiniai, drauge su našlė ir dukra liūdėjo draugai, su kuriais jam teko pergyventi džiaugsmo akimirkas ir aibes vargų.

Caspero laiodtuvį namuose So. Bostone atsisvei- kinimą su velioniu pravedė Aloyzas Astravas, pasakės ilgesnę kalbą. Šalia to kal- bėjo kadro karininkų XX- sios laidos vardu Viktoras Kubilius, Laisvės kovotoju-

Bostono lietuvių delegacija buvo priimta gubernatoriaus Mike Dukakis, kuris pasirašė proklamaciją Vasario 16 proga.

vardu Jonas Vasys, skautų vardu Kostas Nenortas, Tautinės sąjungos vardu Vaclovas Senūta, So. Bosto- no Lietuvių Piliečių draugijos vardu Algis Skabeikis, Moterų federacijos vardu Elena Vasyliūnienė.

Vietoje gėlių lankytogai Caspero laiodtuvį namuose Juozo Vaičjurgio atminimui suakojo: Tautos Fondui 885 dol., o Lietuviškosios skau- tybės fondui 335 dol., viso 1,220 dol.

INŽ. K. DAUGĖLOS AUKA

Bostono ir apylinkės lie- tuvių parengimuose dažnai fotografu būna inž. Kazys Daugėla iš New Hampshire valstijos. Jo nuotraukos neretai pasirodo mūsų spau- doje. Pernai jo fotografijų parodas Lietuvoje suorganizavo Fotografijos Meno Draugija Vilniuje. Dabar patirta, kad toji draugija nutarė įsigyti inž. Kazio Daugėlos meniškas nuo- traukas, skirdama už jas 1,148 rublius. Autorius pa- ukojo tą sumą lygiomis Lietuvos Persitvarkymo Sąjūdžiui ir Paminklo stalinizmo aukoms statybai. Inž. Kazio Daugėlos fotografi- jų paroda, kurios atidarymas įvyko praėjusių metų rudenį Kauno Fotokrafijos Galerijoje, dabar perkelta į Fotografijos Meno Draugi- jos galeriją Vilniuje.

GUBERNATORIAUS PROKLAMACIJA

Vasario 1 d. gubernatorius Mike Dukakis pasiraše p r o klamaciją, skelbiančią Vasario 16-tąją Lietuvos laisvės diena. Proklamacijos pasirašymo iškilmėse dalyvavo Bostono, Worcesterio ir Brocktono lietuvių atstovai, kurių tarpe buvo viešnia iš Lietuvos. Prokla- macijos pasirašymą suorganizavo Amerikos Lietuvių Tarybos Bostono skyrius, kurio pirmininku yra Gintaras Čepas.

dys kitiems, o pagarba už tai iniciatoriams, visai mo- kyklai, vaikams, jų tėvams ir mokytojams. Taip vaikai ne tik mokomi lietuviškų dalykų, bet taip pat prati- nami savo darbu ir pinigi- ne auka jungtis į lietuviš- ką veiklą.

• Laisvės Varpas, vienintelė lietuvių radijo progra- ma Bostono ir apylinkės lietuviams, perduodama sekmadieniais 9-10 val. ry- to iš radio stoties WCAV- FM 98. Vedėjas — Petras Viščiniš. 173 Arthur St., Brockton, Mass. 02402, te- lefonas (508) 586-7209. Programos metu skambinti telefonu: (508) 587-9898.

• Laisvės Varpo pavasa- rinis kultūros renginys ba- landžio 9 d. So. Bostono Lietuvių Piliečių draugijos trečio aukšto salėje.

A. A.

JUOZUI VAIČJURGIUI

mirus, žmonai VALERIJAI, dukrai BIRU- TEI ir žentui SLEŽAMS ir visiems gimi- néms bei artimiesiems reiškiame nuoširdžiai gilią užuojaud.

Antanas ir Aniceta Januškos
Vaclovas, Liuda ir Vytenis Senutės

A. † A.

JUOZUI VAIČJURGIUI

netikėtai mirus, reiškiame giliausią užuojaud. Jo žmonai VALERIJAI, dukrai BIRUTEI ir žentui ROMUI SLEŽAMS ir kitiems gimi- néms bei artimiesiems.

Aga, Viktoras, Aušra ir Uogintas Kubiliai

Juozo Vilkutaičio - Keturakio ir jo 'Amerika pirtyje' dviguba sukaktis

Šis tas naujo 'Amerika pirtyje' bylon

Birutė Vilkutaitytė-Gedvilienė

Šiemet sukanka 120 metų nuo Juozo Vilkutaičio - Keturakio gimimo dienos (1869.III.1) ir 90 metų nuo "Amerika pirtyje" komedijos pirmojo pastatymo Palangoje 1899 metais.

Kaip žinome, toji komedija suvaidino nemažą vaidmenį pirmojo mūsų tautinio atgimimo ir spaudos draudimo laikmečiu, bet Lietuvai atgavus Nepriklausomybę ji buvo padėta ant lentynos, kaip jau netinkanti to laiko išprausiam miescionui žiūrovui ir tik retų sukaktvių progomis vėl pasirodydavo scenoje.

Kad "Amerika pirtyje" daug prisdėjo ir dabartinio, antrojo atgimimo-sajūdžio išsvystymui, rodė nuolatiniai pranešimai apie jos diauzią pasiekimą okupuotoje Lietuvoje. Pati atgimus drauge su "Aušra", "Varpu" ir kita požemine spauda, kaip neatskirama jų dalis, "Amerika pirtyje" ne tik priminėtuos laikus ir vėl uždėtą Maskvos leteną, bet kartu jungė lietuvius draugėn, kėlė drąsą ir ryžtą nusimesti svetimą jungą...

Deja, šios komedijos tikrasis autorius Juozas Vilkutaitis-Keturakis, išlikęs gyvas nuo Sibiro tremties tik pasitraukdamas į Vakarus, buvo kai kurių okupantų literatūros mokslininkų apkaltintas, kaip pasisavinęs savo brolio veikalą ir, V. Kuzmicko 'didelių tyrinėjimų' išvadoje, visai palaidotas kaip rašytojas.

Neturėdamas jokių kitokių įrodymų, kaip tik senus, be vertės paliudymus – kurių svarbiausias buvo Amerikos liet. spaudos korespondento "Darbininko", paleidusio čia 'ant' apie klaudingą "Amerika pirtyje" autorį – V. Kuzmickas vis dėlto paruošė knygą

"Keturakis. Rinktiniai raštai", kurioje 'surinko mano Tėvo Juozo Vilkutaičio-Keturakio visus jau paskelbtus darbus, dar pridėdamas tris nežinomų autorų apsakymėlius, mano dėdės inž. Antano Vilkutaičio dviejų veiksmų vertimą iš L. Tolstojaus dramos

"byla", atsistojo į "neraštaus" Juozo Vilkutaičio kaltintoju pusę. Ta proga paskelbė ir keletą straipsnių, labai plačiai aprašydamas Pijaus Pasecko žinomą veiklą, "nuvežę" jį ir į Lietuvą – susitikimui su Antanu Vilkutaičiu.

Vilkutaičių šeima Prienuose 1930 metais. Trūksta sūnaus Viktoro. Dešinėje duktė Birutė, šio straipsnio autorė.

ir tą viską priskyrė inž. Antanui Vilkutaičiui. Nors jo vertimas buvo paskelbtas "Gulbių Antano" slapyvardžiu ir jis niekada nenaudojo "Keturakio", bet Kuzmickas viską patvarkė kaip jam reikėjo ir – voila!: iš mano dėdės publicisto padarė beletristą Keturakį, "ištikimai tarnavusį carui" ir "jauną mirusį Rusijoje", o mano Tėvo – kaip nebūta ...

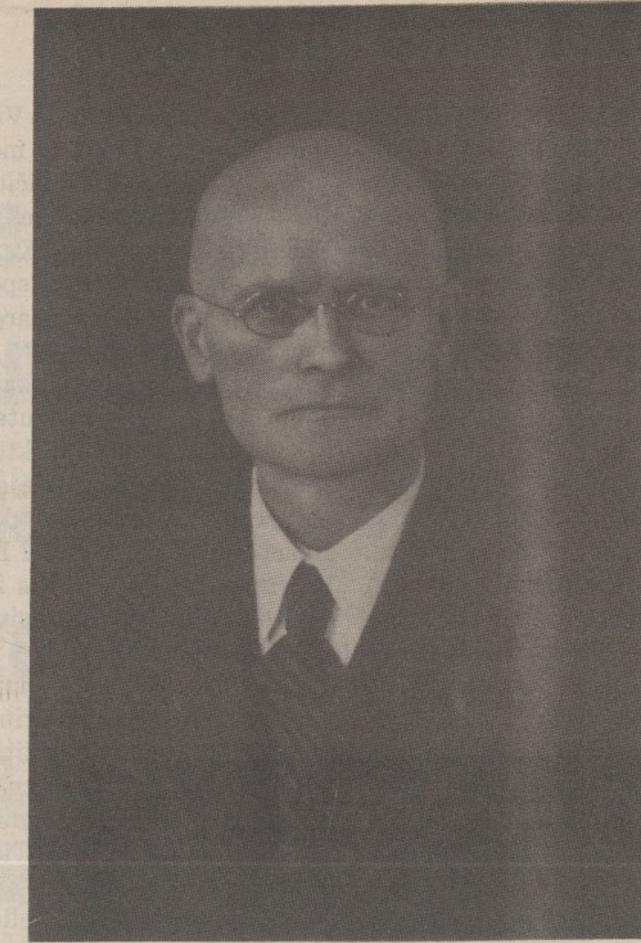
Kiek vėliau buvo paskelbta, kad V. Kuzmicko išaiškintas "patikimiausias liudininkas" – Darbininkas Pijus Paseckas jau netinkas tai rolei, kadangi ne ten gyvenęs kur buvo reikalinga, taigi pačiamas į Vincą Daukšą.

Nemanau, kad su tuo su tiktų Vytautas Širvydas, jeigu šiandien dar būtų gyvas. Juk jis taip patikėjo Kuzmicko moksliniams tyrinėjimams, kad užvedės "Amerika pirty-

Širvydas net buvo labai užsigavęs, kai aš tą Darbininką pavadinau "kažoks 'Vienybės Lietuvninkų' korespondentas", iš ką "gindamas Amerikos lietuvių garbę", jis taip atkirto: "Tas 'kažoks korespondentas' buvo 'Vienvės Lietuvninkų' bendradarbis Pijus Paseckas, kuris buvo vienai ne 'kažoks' žmogus, bet žymus ano meto Amerikos lietuvių veikėjas" ... taigi V. Širvydas jo tapatybei pilnai pritarė. Tačiau, jeigu dabar jau Pijus Paseckas netinka, tai juo labiau netiks Vincas Daukšys, kadangi pats Širvydas jis gerai pažinojo, nes 1977 m. "Dirvos" 5 Nr. rašo: "Anuos laikus gerai pažinojęs Vincas Daukšys, man 1939 m. rašant knygą 'Juozas O. Širvydas', pasakojo, kad Paukščio išleisto pirmojo tomo Daukanto Lietuvos istorijos pradžią nuraše Peterburge gyvenęs inžinierius Antanas Vilkutaitis, bet visą tomą perašė Andziulaitis". (V. Kuzmickas prisipsyrės tvirtina, kad A. Vilkutaitis viską perašės.)

Tas tiktais reiškia, kad Daukšys Širvydai nebuvujo joks Darbininkas, o Daukšui – inž. Antanas Vilkutaitis nebuvujo joks Keturakis "Amerika pirtyje" autorius. Tokiu būdu pats "svarbiausias liudininkas" lieka paslaptyje, kaip "kaž korespondentas" ...

Šiuo metu pats kaltintojas V. Kuzmickas turėtų atsišesti į kaltinamųjų suolą, suklastoje brolių Vilkutaičių

Rašytojas Juozas Vilkutaitis-Keturakis

raštų palikimą ir savo 'rinktiniose' raštuose sujaukęs keilių autorų darbą.

Susipažinus su ta knyga, aš tuo atsiliepiau – "Su klastotas Keturakis ir jo raštai" (Dirva, Nr. 26-27, 1977 m.) – ir išvardinau joje tris apsakymėlius, kurie nieko bendra neturi su Keturakiu, o Keturakis – su Antanu Vilkutaičiu. Todėl antroje savo knygoje "Antanas Vilkutaitis. Keturakis." Kuzmickas teisinas: "Atskirą problemą sudaro keli A. Vilkutaičio apsakymai – "Asilinės valsčiaus bėdos", "Burtininkas", "Už kąsnį duonos", – kurie pateko į Keturakio "Rinktinius raštus". Ar jie iš tiesų priklauso A. Vilkutaičio plunksnai, ar tai kurio nors kito jo kraštiečio kūriniai, nustatyti bus galima, kai bus ištirti ... XIX a. pabaigos liet. rašytojai ... Nemažiau sudėtinga problema yra irodysti, kad A. Vilkutaičiu prikiriama apsakymėliai yra iš tiesų parašyti ar išversti būtent jo". (Mano pabrankta / B.V.G.)

Prie to prisipažinės, V. Kuzmickas vistiek užsispyrusių tvirtina, kad jeigu A. Vilkutaitis jų neparašė, tai turėjės bent juos išversti. Bet gi mes žinome, kad vienintelis tikrojo Keturakio – J. Vilkutaičio apsakymėlis "Kas kaltas?", buvo aiškiai paskelbtas spaudoje, kaip laisvas vertimas iš lenkų kalbos. Tais laikais spaudos žmonės jau žinojo, kas tai yra plagiatas, o juo labiau tą žinojo spaudos reikaluse patyręs publicistas A. Vilkutaitis.

Kuzmicko pastangos įrodysti kitaip yra visai be prasmės, tačiau pati 'gražiausia' jo įrodinėjimų pabaiga: jeigu tie kūrinėliai tikrai priklauso kitiems autoriams, tai "A. Vilkutaičio literatūrinė šlovė nuo to nenukentės". Labai

gaila, kad Kuzmickas nepagalvojo apie šlovės nuplēšimą kitiems ...

Kodėl Kuzmickas taip skubino 'pagaminti' net dvi 'mokslines' knygas įrodiinant inž. Antano Vilkutaičio tariamą autorystę? Atsakymas tik vienas: didžiausio "Amerika pirtyje" pasisekiimo metu, okupantui netinkamas jos autorius turėjo būti sulikviduotas. Tokia daugelio nuomonė buvo ne tik čia, bet ir okupuotoje Tėvynėje.

(Bus daugiau)

Train for careers in
AIRLINES
CRUISE LINES
TRAVEL AGENCIES

HOME STUDY/RES. TRAINING
FINANCIAL AID AVAIL.
JOB PLACEMENT ASSIST.

1-800-327-7728

A.C.T. TRAVEL SCHOOL
 Nat'l Hdqtrs., 4669 N. Fed. Hwy.
 Pompano Bch. FL

\$60.00 PER HUNDRED remailing letters from home! Details, send self-addressed, stamped envelope. Associates, Box 309-T, Colonia, N. J. 07067.
 (3-10)

THERAPIST/MSW — To join a progressive, expanding treatment organization in the Lowell area. The successful applicant will be skilled in individual and group therapy with emotionally disturbed adolescents in a residential setting. Starting salary \$23,000-\$32,000 depending on experience. Send resume and salary requirement to: RIVERVIEW, P. O. Box 188, Lowell, MI 49331. (5-9)

MAINTENANCE SUPERVISOR,
MAINTENANCE MILLWRIGHTS,
MOLDING SUPERVISOR

For a gray iron foundry in northern Indiana. Please send resume: Newnam Manufacturing, P. O. Box 271, Kendallville, IN 46755. Attention: Kelly Simmons. EOE. (2-8)

Rašytojas Juozas Vilkutaitis-Keturakis, 1929 m. Birštone su savo sūnumis, ką tik apdoovanotas Gedimino ordinu.

Vasario 16 gimnazijoje

Vasario 16 gimnazija yra viena didelė lietuviška šeima, nors joje mokosi jaunuolių iš 12 kraštų. Tačiau visi gyvena viename bendrabyty, valgo tą patį maistą toje pačioje valgykloje, kartu mokosi ir pramogauja. Tad prieš išskirstydami Kalėdų atostogą, visi kartu su savo mokytojais, auklėtojais ir kitais mokyklas darbuotojais gruodžio 16 vakare atšventė Kūčias.

Prie šventiškai padengtų stalų susisėdo taip pat šventiškai apsirengusiu bei nusiteikusiu 180 asmenų. Tarp jų buvo keletas savo vaku išsivežti namo Kalėdų atostogą atvykusiu tévų. Ne trūko ir svečių iš toli — iš Lietuvos, JAV-bių ir kitur.

Šventę pradėjo nuolatinis jų rengėjas evang. kunigas kapelionas Fr. Skėrys. Šiemet buvo 34-oji jo gimnazijoje surengta Kalėdų eglėtė. Visiems sugedojo tradicinę Kalėdų giesmę — Tyli naktis, šventa naktis — prieš keletą savaičių nuolatiniam apsigyvenimui

Vokietijoje su tévais iš Vilniaus atvykės 11 klasés mokinys Tomas Rickevičius perskaitė Luko evangeliją apie Kristaus gimimą. Kun. Fr. Skėrys sukalbėjo specialiai šiam vakarui parašytą malđą.

Lietuviškais šiaudinukais išpuoštos eglutės žvakutes uždegė gimnazijos direktorius A. Šmitas, Kuratorijos valdybos pirmininkas dr. Jonas Norkaitis, kunigai E. Putrimas bei Fr. Skėrys ir mokinų komiteto pirmininkė E. Lismanaitė.

Pirmasis žodži tarė gimnazijos direktorius Andrius Šmitas. Jis nušvietė politinės padėties Lietuvoje vystymasi nuo Vasario 16 minėjimo iki šių dienų. Tik keletos mėnesių įvykiai tévynėje sukėlė viso pasaulio lietuviuose daug vilčių. Jų išspildymo laukame visi. Tuo pat metu gimnazija neteko trijų vadovų bei rėmėjų: mirė Kuratorijos pirmininkas tėv. Alfonsas Bernatonis, buv. direktorius kun. Bronius Liubinas ir šimtametis Jonas Glemža.

Jie prisiminti trumpa malda. Pranešė, kad naujuoju pirmininku Kuratorija išsirinko dr. Joną Norkaitį. Jis sutiktas plojimais.

Dr. Jonas Norkaitis apibūdino lietuviškas Kūčias kaip šeimos šventą, apipintą daugeliu papročių bei tradicijų.

Viena prasmingiausių mūsų Kūcių tradicijų, kurios mums pavydi kitataiciai, yra paplotelių laužymas. Prie eglutės sustojo Kuratorijos valdybos pirmininkas dr. J. Norkaitis ir gimnazijos direktorius A. Šmitas. Prie jų éjo klasių auklėtojai su seniūnais, laužé po gabalėlių paplotelio, pasikeisdami šventiniai linkejimais. Tuoju subruzdo ir visa salė. Kiekvienas stengési sutikti savo artimuosius ir brangiuosius, nulaužti trupinéli jų paplotelio ir pareikšti draugiškumą bei prisirišimą tvirtu rankos paspaudimui, apkabinimu ar pabučiavimu.

Netrukus visi grjó i savo vietas. Tušti skrandžiai priminé, kad priartėjo velyvos vakarienės laikas. Be matant visi kibo i tradicienius kūcių valgius, pagamintus be gyvulinių riebalų ir mésos. Greitai nyko skanūs patiekalai, kurių turėjo būti 12. Didelė staigmena buvo viešnios iš Prienų Venclauskienei atgabentas milžiniškas šviežutėlis ir skanutėlis raguotis.

Pasotinus skrandj bei protą, savo teisių pareikalavo ir širdis. Jai gausaus pasisotinimo pateiké muzikos mokytojas Arvydas Paltinas su savo muzikantais bei giesmininkais. Mišrus mokiniai choras, susidedas iš pusšimčio jaunuolių, pagiedojø Linksma giesmę ir labai nostalgiką, čia pirmą kartą girdimą, — Oi toli, toli, kur žiema šiandien gili... Linksmai nuteiké daugeliu kalbų pagiedoti linkėjimai — Linksmu Kalėdu. Darius Udrys padeklamavo iš Maironio Jauniosios Lietuvos septintąją giesmę. Laimuté ir Martynukas Lipsiukai pagrojo Pirmąsias Kalėdas. Muzikantų jaunių orkestras gyvai atliko vokiečių (Alle Jahre wieder) ir amerikiečių (Jingle bells) kalėdinį giesmių melodijas.

Tarp giesmių ir muzikos su deklamacija vokiečių kalba išsiterpë Zita Dubauskaitė, parodydama, kad ir lietuvaite iš JAV-bių gali beveik tobulai apvaldyti vokiečių kalbą. Švelniai skrido Bacho muzika iš Liudo Motekaičio čelo. Mergaičių vokalinis ansamblis angliskai ir lietuviškai darniai giedojø apie Baltas Kalėdas ir apie Baltos žiemos mišką. Kalėdu nuotaikos apsakymą anglų kalba skaitė Anna Danutė Dobsaitė iš Didž. Britanijos. Kulmina cini meninės programos punktas buvo bendro orkestro

15-ka instrumentų grotos Kalėdu melodijos. Programa baigta visu sugiedota — O, džiaugsminga, išganinė.

Šventės organizatorius kun. Fr. Skėrys padékojo visiems, prisidėjusiems prienos surengimo.

Nors programa užsitiesė, bet visi nekantriai lauké Kalėdu senio pasirodymo. Jis šikart buvo gan paslaptingas, sunkiai atpažistamas. Vėliau sužinota, kad po senio ilga barzda ir ūsais slėpēsi mokyt. Bronė Lipšienė. I salę émė plaukti kalėdiniais raštais išmarginti maišai su dovanomis. Kartu su jais pasirodė ir Kalėdu senelis, visu, ypač vaikų ir jaunimo, sutiktas garsiais šauksmais ir plojimais. Vos pasisveikinęs, išsitrauké ilgą popierių ir émė skaityti apie mokinį, jų auklėtojų bei mokytojų ir kitų darbuotojų keistus ir nekeistus įpročius. Ypač skaudžiai pliekétinginius ir "šansų gaudytojus". Visi juokési, o paliesiesiems teko ir parausati. Tačiau niekas nebandė rūstauti, nes žinojo, kad tokia Kalėdu senio užduotis. Ne tik rūstybę, bet ir tikrą silpnibių bei tvirtybių supratimą parodė, kai ką netik papeikdamas, bet ir pagirdamas. Daugiausia simpatijų užsitarėnavo, pradėjęs dalyti dovanų maišus, pilnus vaisių, riešutų, saušainių, šokolado ir kitokių saldumynų bei gardumynų.

Vaikų parsivežti atvykę tévai išskubėjo namo, o kiti mokiniai išskirstė i benedrabiūs ilsėtis. Daugumą rytojaus dieną lauké ilgesnės ar trumpesnės kelionės ir skanutėlis raguotis.

J. L.

• V. Kidolis, Woodhaven, N. Y., Dirvai paremti atsiunté 15 dol. Ačiū.

• Dail. Ada ir dr. Pranas Sutkai, Homewood, Ill., atnaujindami Dirvos prenumeratą, pridéjo auką 30 dol. Ačiū.

Ft. MYERS

MINÉJIMUI VADOVAUS JAUNOJI KARTA

Lietuvos Laisvės Forumo veteranai džiaugiasi, kad Ft. Myers, Bonita Springs, Naples ir apylinkėse apsigyvenę lietuvių imasi veiklos vadovavimo darbo. Kaip pačastai, viešam, i placiąją visuomenę nukreiptam, Vasario 16-tosios minėjimui šiemet pirmininkaus Forumo vicepirm. Kristina Sabalis-Krulikienė, gi programos pravedėju bus Floridos valstijos prokuroro pavaduotas Vytas Urba. Pagrindinę kalbą kviečias sutiko pasakyti Floridos valstijos senatorius Fred Dudley.

Minėjimas ivyks sekadienį, vasario 26 d., 3 val. p. p., South Recreation Center, 1801 Golfview Ave., Ft. Myers, prie Cleveland Ave. golfo aikštės. Kad visuomenės informavimas apie Lietuvos bylą nesibaigtų vien minėjimu ir rezoliucijos priėmimu bei išsiuntinėjimu, šiame minėjime ruošiamasi paskelbtis atsišaukimą i visuomenę bei vyriausybės narius, reikalaujant, kad prieš 50 metų pasirašytas Hitlerio-Stalino paktas būtų pasmerktas ir jo pasėkis atitaisyti, atstatant Lietuvos N e p r i klausomybę. Toks atsišaukimas galės būti platinamas ištisus metus.

(rg)

WANTED AT ONCE EXPERIENCED

BOLT MAKER OPERATORS
Major national fastener company looking for an experienced bolt maker operator set-up man. Some set-up experience desirable. This is an opportunity to grow with a stable growing company. Please send resume, telephone or apply in person, FLEX-ALLOY, 26000 Richmond Rd., Cleveland, Ohio 44146. Attn.: George Diehl, 216-292-2900. (6-12)

WANTED WOOD JOURNEYMAN

MODEL MAKERS — needed for aircraft tooling company in Tacoma, Washington. Need 4 years minimum experience in fabricating wood models from mylars and engineering drawings. Also fiberglass laminating. Hourly/wage based on experience. Benefits included. Send resume: Woodland Trade Co., 2339 Fawcett Ave. S., Tacoma, WA 98402. (6-8)

DRIVERS

HUNT TRANSPORTATION, INC. OMAHA, NEBRASKA

Needs OTR Drivers

Drivers must have DOT credentials, at least 2 years OTR, good driving and safety record and 48 state experience. We offer good benefits, weekly settlements and late model equipment.

Call DAVE WHITE
1-800-228-9279

JEI JUMS REIKIA UŽDENGTI STOGĄ,
PATAISYTI AR PAŠALINTI VARVĖJIMĄ,
KREIPKITÈS Į

LATVIAN ROOFING

Cleveland telef. (216) 521-2182

DARBAS ATLIEKAMAS GREITAI IR SĄŽININGAI.

Dengiame stogus apartamentams, Hot roofs. Tvarome kaminus ir vandens nutekėjimo vamzdžius, dedame po stogu kablius kontroliavimui ledo užsimimo. Taip pat atliekam dailidės darbus.

MARTINS ir GUNARS KAULINS Lakewood, Oh.

Diplomuoto inžinieriaus Pauliaus Vario-Variakojo mirtis

Gimė 1899 m. birželio mén. 2 d. Mažuliškio vienkiemyje, Rokiškio apskrityje. Mirė Santa Monikoje š.m. sausio 20 d., išgyvenęs 89 metus. Jaunas būdamas dirbo ūkyje. Pusmetį pasimokęs išstojo į Rokiškio gimnazijos 4 klasę. Gimnaziją baigė 1924 m. Biržuose. Mokslius tęsė Kauno Universiteto, technikos fakultete. Kaune 'gavo „Šviesos“ spaustuvėje vedėjo pareigas. Po trejų metų kaip valdžios stipendininkas išvyko į Austriją-Vieną. Austrijoje 1935 m. baigė aukštaji kultūrhidrotechnikos moksłų inžinieriaus laipsniu. Studijuodamas buvo Lietuvių Studentų draugijos ir Neo-Lithuania pirmininku. Grįžus Lietuvon, paskirtas Rusnės vandens kelių rajono viršininku. Isijungė į organizacinię ir politinę veiklą. Vėliau buvo paskirtas (1938) Šventosios pajūrio viršininku. Vokietijoje gyveno D.P. stovykloje Uchteje. 1948 m. atvyko į JAV-bes. Apsigyveno Detroite. Iš pradžio teko padirbetti sunkesnių fizinių darbų. Po poros metų išstojo į Fordo „Process Engineering“. Nepamiršo ir visuomeninės veiklos. Buvo Balfo vicepirmininkas, Lietuviai namams išsigyti vicepirmininkas ir pirmininkas. Velioniui buvo didelis pasitenkinimas ir džiaugsmas, kai Lietuviai namai buvo Detroite nupirkti.

Išėjės pensijon, nuo 1969 m. pastoviai gyveno Santa Monikoje. Buvo pamėgęs piešti ir drožti skulptūras iš medžio. Taip atsirado verpimo ratelis, audimo staklės, senovinės arklas ir naujakurio sodyba. Darė medžio mozaikas.

Toks įvairus buvo dipl. inžinieriaus gyvenimas ir darbai.

Nuliūdė: žmona Kunigunda, dukra Jina ir anūkas Vytautas su žmona.

PETKUS
TĖVAS IR SŪNUS

MARQUETTE FUNERAL HOME

TRY MODERNISKOS KOPLYČIOS

2533 West 71 St., Chicago, Ill.
1410 So. 50th Ave., Cicero, Ill.

Tel.: 476-2345

AIKSTĖ AUTOMOBILIAMS STATYTI

SOCIALINĖ VEIKLA

Clevelando Lietuviai Bendruomenės Socialinių Reikalų skyrius dėkoja vienims, kurie atsiliepė į skyriaus laišką. Kiek sėlygos leis, bus bandoma pageidavimus vykdyti. Pirmoji pabendravimo popietė įvyko vasario mėn. 7 d. Sūsirinko virš 30 žmonių. Geroje nuotaikoje, prie kavos puoduko vyko pasikalbėjimai, laikraščiu skaitymas, šachmatai ir kortų žaidimai.

Skyriaus pirmininkė Marija Mikonienė pasidžiaugė vyresniojo amžiaus žmonių gerais norais susitikti vieni su kitais, pasidalinti išpūdžiais, vieni kitzus geriau pažinti, susidraugauti ir, esant reikalui, vieni kitiems padėti. Pirmininkė kvietė visus gausiai lankytis, nes nuo visų besilankančių priklausys popiečių programų idomumas ir įvairumas.

Popietės vyks antradienais nuo 2 val. iki 4 val. p. p., Dievo Motinos parapijos mažojoj salėj (iėjimas iš Neff Rd.). Esant labai blogam orui, popietės neįvyks.

Atvykstančius prašė atsinešti turimas priemones mėgiamieji užsiemimams, taip pat perskaitytus laikraščius ir žurnalus.

Asmenys reikalingi atvežimo iš anksto skambinkite Angelei Staškuvienei telef. 486-2475.

Socialinių Reikalų skyriui vadovauja Marija Mikonienė, įvairiems darbams tinka: Jadviga Budrienė, Roma Čepulienė, Dana Čipkienė, Aleksandra Mikoliūnienė, Rima Nasvytienė, Albinė Ožinskienė, Gražina Plečkaitienė, Ona Ralienė, Ana Skardienė, Angelė Staškuvienė, Ona Šilénienė ir Ona Žygienė. Vyrų talka reikalinga ir yra laukiamas. Artimo meilės darbui laukiama visi.

J. Budrienė

A P D R A U D O S reikalais geriausius patarnavimus gausite kreipdamiesi į OBELENIŲ apdraudos įstaigą — 6028 Mayfield Road, Suite 10, Mayfield Hts., Ohio 44124. Skambinti ZENONUI arba SAULIUI (216) 442-6810.

- PATRIA prekybos namuose, 794 E. 185 Street, Cleveland, yra didelis pasirinkimas vietinių ir importuotų maisto produktų, įvairių skanumynų, lietuviškos juodos duonos, o dovanų skyriuje yra gintaro, plokštelių, audinių, knygų ir lietuviškų sveikinimo korteilių. Prašome atsilankyt. Telefonas 531-6720.

Skaitykit ir platinkit
D I R V A

Tiktai labai riboto laiko premijinių procentų galimybė!

Pasiūla baigiasi
kovo 31 d.,
1989 m.

Ar ne laikas, kad Jūsų santaupos neštū daugiau negu vien procentus?

Pristatome MajorSaver™ sąskaitą, su specialiomis privilegijomis ir pripažinimu taupytojams, įnešantiems \$10,000.

Extra dėmesys.

Kad užtikrinus, kad Jūs gausite specialų pripažinimą visoms banko transakcijoms, Jums gausite specialiai paruoštus čekius, kurie bus išduodami tiktai MajorSaver sąskaitos taupytojams, ir specialiai štampuotas Asset korteles.

Extra privilegijos.

- Procentą nešanti čekų sąskaita su neribojamu čekų skaičiumi ir nemokamu patarnavimu.
- Sumažinti Visą kortelės procentai.
- Jūsų patogumui, patarnavimų pasirinkimas – nemokamai.
- Visų Ameritrust specialių pasiūlų ankstyvi pranešimai.

Extra patarnavimas. Garantuotas.

Nepralenkiamo patarnavimo pažadas Jums yra garantuotas: jei kada mes padarysime klaidą Jūsų MajorSaver pranešime, mes sumokėsime Jums \$5.00.

Extra procentai, jeigu Jūs įsijungsite iki kovo 31 dienos.

Dabar, su savo \$10,000 įnašu, Jūs gausite premijinių procentų naujam Ameritrust CD įnašui bet kurioje sumoje 12 ar 18 mėnesių laikotarpiui. Bet skubėkite! Ši pasiūla baigiasi kovo 31, 1989.

Pasinaudokite bet kuriuo iš mūsų 140 patogiai išskirstytų skyrių Ohio valstijoje.

Svarbi procentų bauda
yra reikalaujama už
ankstyvų CD išémimą.

Ameritrust Company National Association Member FDIC

Darnaus darbo gražūs rezultatai

Prieš ketverius su puse metų Clevelando lietuvių kredito kooperatyvas TAUPA išjungė į lietuviškajį ekonominį ir kultūrinį gyvenimą. Kaip greičiausiai auganti tos rūšies finansinė institucija TAUPA jau turi 6.4 milijono aktyvo ir 720 narių. Rezervo kapitalas pasiekė 127,000 dol. Per tą laikotarpį TAUPA padarė 106,000 dol. pelno, o 1988-ji metai buvo subalansuoti su 31,000 dol. gryno pelno.

Nariams, per 4.5 metų išmokėta 761,571 dol. nuošimčių. Nupirktas pastatas 767 East 185 St., kur kooperatyvas naudojasi keturiais pastato kambariais, o kitos patalpos nuomojamos daktaro kabinetui, kurio nuoma padengia visas su namu susijusių išlaidas.

Narių santaupos: 31% idėta į čekių ir reguliaras sąskaitas, o 69% yra idėta į certifikatus. Kiekviena taupymo sąskaita yra federalinės valdžios apdrausta iki 100,000 dolerių. 84% vienų paskolų, arba 4.4 mil. dolerių išduota nekilnojamuo turto pirkimui.

Kooperatyvas atlieka vienius bankinius patarnavimus, moka aukštęsnius nuošimčius už santaupas, o skolina geresnėmis išsimokėjimo sąlygomis namų bei automobilių pirkimui, namų remontams, asmeniniams reikalams ir t.t. Kovo mėnesio gale TAUPA pradės ATM (automatic teller machine) patarnavimą visiems nariams, kurie turi čekių sąskaitas. Apie šią naujovę nariai bus informuoti met-

niame susirinkime vasario 26 d.

TAUPOJE dirba du pilno laiko tarnautojai: vedėjas Vytautas A. Staškus ir Aleksas Spirikaitis, trys nepilnų laiką: Rima Nasvytienė, Nijolė Rukšenienė ir Gražina Varnelienė, ir studentų atostogų metu dirba Vytautas Apanavičius ir Ina Šilgalytė. Kooperatyvas atidaras penkias dienas (išskyrus pirmadienius), o sekmadieniais savo narius aptarnauja Dievo Motinos parapijos patalpose po 10 val. ryto lietuvių pamaldą. Visi pastato priežiūros bei švaros darbai atliekami tik lietuvių.

Kooperatyvas, kurio pagrindinis tikslas nėra pelnas, bet sąžiningas patarnavimas, savo darnios ir sumanios veiklos rezultatu dalinasi su paramos reikalingomis lietuvių institucijomis. Ir pereitų metų laimingi gavėjai buvo: Šv. Kazimiero lituanistinė mokykla — 800 dol., Vasario 16 gimnazija — 500, Lietuvos Religinė Šalpa (Lietuvos Informacijos Centras) — 350

ir Balfas — 350 dol. Nepamiršti spaudos ir radio reikalai: Dirvai, Draugai, Tėvynės garsams už skelbimus, informacijas išmokėta 800 dol. Įvairiomis organizacijomis bei sambūriams paremti įvairių programų skelbimų, reklamų bei aukų formoje Taupa Tautinių šokių šventei, Lietuvos istorijai leisti, Pasaulio lietuvių jaunimo kongresui, žaibo išvykai į Australiją, Dainavai, LB apylinkės ren-

giniams, Mūsų žingsniams ir pan. — viso išmokėjo 1,600 dol.

Matant šiuos, palyginti, kuklaus kooperatyvo veiklos rezultatus, prieš akis iškyla milijoniniai pelnai, kurių dalinasi šiame krašte kitų tautybių įmonės, valdančios bilijoninius kapitalus, savo tautiečių paramai. Todėl Taupos vadovybė kviečia visus lietuvius tapti kredito kooperatyvo nariais, nes sujungtomis rankomis gerinsime sayo ekonominį gerbūvį ir ateisime pagalbon reikalingiems asmenims ar organizacijoms.

Vytautas A. Staškus, Taupos kooperatyvo įkūrėjas ir vedėjas ši bendro darbo reikalą propaguoja įvairiai būdais ir įvairovimos progomis. Jo iniciatyva pernai spalio 29 Clevelande buvo sušauktas Šiaurės Amerikos lietuvių kredito kooperatyvų suvažiavimas ir įkurtas Lietuvos kredito uniją sambūris, kurio rankose yra sukaupta arti ketvirtis bilijono dol. aktyvo su 22,000 narių. Jis taip pat kreipėsi į įvairius lietuvių

fondus, kad jie savo pinigų dalį laikytų lietuvių kredito kooperatyvuose.

Taupos metiniame narių susirinkime, kuris įvyks vasario mėn. 26 d., sekmadienį, Dievo Motinos parapijos auditorijoje, bus padaryti pranešimai, pristatyta finansinė apyskaita, ir taip pat bus renkami tris valdybos nariai. Savo kadencijas baigė dr. Vytautas Mau-

rutis, Algimantas Rukšenės ir Balis Steponis, ir visi trys davė savo sutikimą būti renkami. Nariai gali siūlyti tuos pačius narius ar kitus, gavę raštiškus sutikimus nominacijų komisijai: Vl. Čyvui, B. Gaidžiūnui ar Andriui Mackevičiui. Po susirinkimo visi TAPOS nariai kviečiami užkandžiams parapijos svetainėje.

Vacys Rocūnas

A. A.

V L A D U I B R A Z A I Č I U I

Lietuvoje mirus, jo seserims DANUTEI DUNDURIENEI ir GRAŽINAI PLEČKAITIENEI, broliui KOSTUI ir jų šeimoms gi lią žuojautą reiškia.

čiurlionio Ansamblis

Mylimam broliui

A. † A.

V L A D U I B R A Z A I Č I U I

ok. Lietuvoje mirus, mielą sesę DANUTEI DUNDURIENE, GRAŽINĄ PLEČKAITIENĘ ir visus artimuosius giliai užjaučiame ir kartu liūdime.

Clevelando Vyr. Skaučių "Židinys"

Mylimam broliui,

A. † A.

V L A D U I B R A Z A I Č I U I

Lietuvoje mirus, DANUTEI DUNDURIENEI, GRAŽINAI PLEČKAITIENEI, KOSTUI BRAZAIČIUI, jų šeimoms, giminėms ir artimiesiems reiškiamė gilią užuojautą ir kartu liūdime.

Danutė, Rapolas ir Tomas Valodkai

Taupa

Lithuanian Credit Union
Lietuvių Kredito Kooperatyvas
767 East 185th Street
Cleveland, Ohio 44119
(216) 481-6677

Isikūrės Nuosavuose Namuose

Taupykite ir Skolinkites vieninteliam lietuvių kredito kooperatyve Ohio valstijoje.

Darbo Valandos:

Antradieniais--ketvirtadieniais nuo 9:00-4:00 p.p.
Penktadieniais nuo 9:00-6:00 v.v., Šeštadieniais nuo 9:00-3:00 p.p.
Sekmadieniais nuo 11:00-12:00 p.p. (DMNP parapijos patalpose)

Visi Bankiniai Patarnavimai

Mokame Aukštęsnius Nuosimčius Už:
Taupymo Sąskaitas, Certifikatus, IRA, Čekių Sąskaitą, ir t.t.

Skoliname Geriausiomis Išsimokėjimo Sąlygomis:
Asmeniniams Reikalams, Automobilių ir Laių Pirkimui,
Namų Remontui (Home Equity), Namų Pirkimui (Mortgages)

Parduodame pinigines perlaidas (Money Orders), Traveler's Checks,
Priimame telefono, elektros, šildymo, ir vandens sąskaitas,
Buckeye Cards, Notaro patarnavimai, U.S. Savings Bonds, ir t.t.

*** Klekviena taupomoji sąskaita federalinės valdžios ***
apdrausta iki \$100,000.

Mūsų Tikslas: Ne pelnas, bet sąžiningas patarnavimas.

NEPAMIRŠKITE
ATNAUJINTI
D I R V O S
PRENUMERATA

Train to be a Professional
• SECRETARY
• EXECUTIVE SEC.
• WORD PROCESSOR
HOME STUDY /RES. TRAINING
• FINANCIAL AID AVAIL.
• JOB PLACEMENT ASSIST
1-800-327-7728

THE HART SCHOOL
a Div. of A.C.T. Corp.
Natl. hdqrs, 4699 N. Fed. Hwy.
Pompano Bch, FL

MACHINISTS NEEDED
DED-TRU OPERATOR
DIE FINISHER
ID/OD GRINDER HANDS
Must be experienced, and familiar with carbide and steel tooling for cold heading, forming and impact extruding. Good pay, benefits, excellent working conditions.
SOUTHERN CARBIDE DIE
10130 Capital Ave.
Oak Park, MI 48327
313-542-1600

(2-8)

MACHINISTS NEEDED
DED-TRU OPERATOR
DIE FINISHER
ID/OD GRINDER HANDS
Must be experienced, and familiar with carbide and steel tooling for cold heading, forming and impact extruding. Good pay, benefits, excellent working conditions.
SOUTHERN CARBIDE DIE
10130 Capital Ave.
Oak Park, MI 48327
313-542-1600

(1-7)

IMMEDIATE OPENINGS
— on 1st & 2nd shifts.

MACHINIST

Should have knowledge of operating all machine shop equipment. 5 years' experience preferred.

ENVELOPE MACHINE ADJUSTER

should have experience on F.L. Smith or W & D folding machinery.

ENVELOPE MACHINE ADJUSTER TRAINEE

We provide on job training to interested persons with mechanical ability to become machine adjuster. For interview call 508-543-4313.

JAKUBS AND SON Laidojimo įstaiga

Della E., William J. Sr.,

William J. Jakubs Jr. ir

Barbara Jakubs Schmidt

Licenzijuoti direktoriai ir balzamuotojai

936 East 185th Street, Cleveland, Ohio 44119

Tel. (216) 531-7770

Laidotuvų koplyčia erdvė, vėsinama teikianti jauką atmosferą liūdesi valandoje. Didelė aikštė autombiliams pastatyti.

• Valdas Adamkus bus pagrindinis kalbėtojas Vasario Šešioliktosios minėjime Clevelande š. m. vasario 19 d. 4 val. p. p. Jis padarys pranešimą apie pa-skutiniuosius įvykius Lietuvoje.

Minėjimas įvyks Dievo Motinos parapijos auditorijoje. Visi kviečiami dalyvauti.

• Laisvės Vigilija vasario 16 proga įvyks Clevelande Dievo Motinos šventovėje vasario 18 d. 6:30 v. v.

RAMOVĘNŲ SUSIRINKIMAS

LKVS "Ramovė" Clevelando skyriaus metinis narių susirinkimas įvyko sausio 29 d. Lietvių namuose. Susirinkimą atidarė skyriaus pirm. Vytautas Januškis ir paprašė tylos minute pagerbti skyriaus mirusius narius. Susirinkimui pravesti V. Januškis siūlė kvieсти Vytautą Jokūbaitį pirmininku ir Joną Citulį sekretoriu, susirinkimas

E. Pranckus

• PAJAMŲ MOKESČIŲ (Income Tax Service) mokėjimo formas ir šiai metais pildo Vincas URBAITIS. Nuo vasario mén. 1 dienos V. Urbaitis pradės šį patarnavimą TAUPOS kooperatyvo įstaigos patalpose, trečiadieniais ir šeštadieniais nuo 10 val. iki 2 v. p. p. arba pagal susitarimą. Skambinkite tel. 442-9091.

Malonai kviečiame visus į

PROF. ANDRIAUS KUPREVIČIAUS KONCERTĄ

SEKMADIENĮ, KOVO 5, 4 V. P. P.
Dievo Motinos parapijos auditorijoje

Programoje:
FREDERIC CHOPIN KŪRINIAI

Rengia:
DIEVO MOTINOS PARAPIJA

Įėjimo auka \$5.00

Jaunimui nemokamai

VASARIO ŠEŠIOLIKTOSIOS LIETUVOS NEPRIKLAUSOMYBĖS ATSTATYMO 71 METŲ SUKAKTIES MINĖJIMAS CLEVELANDE

IVYKS SEKMADIENĮ, VASARIO 19 D.

9:45 vėliau pakėlimas prie Laisvės paminklo. Iškilmungos šv. Mišios 10 val. Dievo Motinos šventovėje. 10:30 val. šv. Jurgio šventovėje.

İŞKILMINGAS MINĖJIMAS 4 VAL. P. P. DIEVO MOTINOS AUDITORIOJE.

KALBĖS VALDAS ADAMKUS.

Meninė programą atliks LTM ČIURLIONIO ANSAMBLIS, vadov. muz. dr. BRONIAUS KAZĒNO.

Įėjimas (išlaidoms padengti) \$3.00, jaunuomenei veltui.

Visus lietuvius malonai kviečiame atsilankytis.

LB CLEVELANDO APYLINKĖS VALDYBA

ALTOS CLEVELANDO SKYRIAUS VALDYBA

- Pabaltiečių konferencija. Š. m. kovo 11 d. Clevelande Holiday Inn, 1111 Lakeside Ave. įvyks Amerikos Pabaltiečių Laisvės Lygos rengama žmogaus teisių konferencija su pasakatomis, diskusijomis ir banketu. Plačiau kitame Dirvos numeryje.

CLEVELANDO PARENGIMAI

- VASARIO 19 D. Lietuvos Nepriklausomybės atstatymo sukakties minėjimas. Rengia ALT Cleveland skyrius ir LB Cleveland Apylinkė.

- VASARIO 26 D. Taupos narių metinis susirinkimas.

- KOVO 5 D., sekmadienį, 12 val. Lithuanian Village Inc. akcinių ir Lietuvių klubo narių metinis susirinkimas Lietuvių namų salėje.

- KOVO 11 D. Pabaltiečių laisvės lyga.

- KOVO 12 D. Kaziuko mūge Dievo Motinos parapijos salėje. Rengia Cleveland skautija.

- BALANDŽIO 29 ir 30 D. Ateitininkų šventė.

- GEGUŽĖS 20-21 D. D. LKVS Ramovė skyrių atstovų suvažiavimas Clevelande ir žurnalo "Karys" 70 metų sukakties minėjimas.

- BIRŽELIO 11 D. Birželio minėjimas. Ruošia Estų Taryba, Latvių Sąjunga ir Amerikos Lietuvių Haryba.

- BIRŽELIO 23-25 D. D. — Susivienijimo Lietuvių Amerikoje Seimas Clevelande.

- RUGSĖJO 30 D. Pabaltiečių vakaras.

FOR RENT

Lakeshore & Neff Rd. large one bedroom suite with garage, appliances, air conditioning, carpeting, ideal for older person. \$290. No pets. 237-7601, 237-9466. (6-7)

Dr. Dalia ir Rimantas Bitėnai, praėjusių metų spalio 15 d. susituokę Clevelande, kur tebegyvena Dalios tėveliai Aldona ir Antanas Kavaliūnai. Antroji vestuvinė puota įvyko rytiniame pakraštyje Stratford, Conn. jų kitų artimųjų ir draugų tarpe. Rimanto tėveliai, Genovaitė ir Henrikas Bitėnai, gyvena Elizabeth, NJ.. Po vestuvinę kelionę jaunieji praleido Tahiti salose.

Abu jaunieji yra išėję skautiškają ir lituanistinę mokyklą, šokė tautinius šokių ir dabar tebéra labai aktyvūs lietuviškoje veikloje. Dr. Dalia yra laboratorijos vedėja kosmetikos firma Estee Lauder, Inc., o Rimantas yra talentingu studentu Batten Careet, Center direktorius. Džiaugsmo ir laimės bendrame kelyje!

tėvynės
GĀRSAI

LITHUANIAN RADIO PROGRAM

4249 LAMBERT RD. / CLEVELAND, OHIO 44121

GIRDIMA SEKMADIENIAIS

8:00 — 9:30 RYTO

is John Carroll universiteto radijo
stoties FM banga 88.7 — stereo.

Radijo studijos tel. 397-4438

WUJIC 88.7 FM

Lietuviška muzika, žinios, Keliaujančio mikrofono reportažai, įvykių Lietuvoje, istorinės ir literatūrinės vinjetės.

Programos vedėjas — Juozas Stempužis
4249 Lambert Road, Cleveland, Ohio 44121
Tel. (216) 382-9268

DIRVA

• žurnalisto premijai kandidatus LŽ S-gos valdyba prašo siūlyti iki š. m. balandžio 15 d. komisijos pirminkui Antanui Kučiui, 1448 Star Lane, Lemont, Ill., telef. (815) 838-5399.

• Jonas ir Julija Petroniai, iš Los Angeles nuvykę į Kolumbiją, Pietų Amerikoje, iš Bogotos atsiuntė sveikinimą Dirvai ir visiems draugams. Jonas Petronis yra Los Angeles lietuvių

tautinių namų valdybos pirmininkas, tautinių darbų talkininkas ir Dirvos rėmėjas.

• Vytautas Šeštokas, Los Angeles, Ca., ALT S-gos Los Angeles skyriaus valdybos vicepirm. ir Dirvos bendradarbis, laikraščiui paremti atsiuntė 50 dol. Ačiū.

• J. Gumelevičius, Winston, Or. atnaujindamas Dirvos prenumeratą, pridėjo auką 20 dol. Ačiū.

Lietuviai Skautų S-gos Tarybos akivaizdinio suvažiavimo, ivykusio š.m. sausio 28-29 d.d. Lemont, IL., dalyviai. Sedi: LSS Tarybos sek. Genė Treinienė, ASS CV pirm. Danutė Eidukienė, pirm. pav. Irena Kerelienė, pirm. Petras Molis, Seserijos VS Stefa Gedgaudienė, Brolijos VS Gediminas Deveikis. G. Kerelytės-Thaus nuotr.

Vilties draugijos šimtininkui

JUOZUI VAIČJURGIUI

mirus, reiškiamame gilią užuojaudą žmonai VALERIJAI, dukrai BIRUTEI, žentui ROMUI ŠLAŽUI ir visiems giminėms bei artimiesiems.

Vilties Draugijos Valdyba
ir
Dirva

A. † A.

JUOZUI VAIČJURGIUI

buvusiam mokslo draugui mirus, jo žmonai VALERIJAI ir dukrai BIRUTEI ŠLEŽIENEI su šeima reiškiamame gilią užuojaudą ir drauge liūdime.

Vanda ir Vaclovas
Mažeikiai

A. † A.

JUOZUI VAIČJURGIUI

staiga mirus, didžiame liūdėsyje likusią žmoną, ir dukrą BIRUTE su šeima nuoširdžiai užjaučiame ir kartu liūdime.

Barbara ir Teodoras
Blinstrubai
Stella ir Augustas
Paškonai

A. A.

JUOZUI VAIČJURGIUI

mirus, jo žmonai VALERIJAI, dukrai BIRUTEI su šeima, reiškiamame giliausią užuojaudą.

Alvida ir Viktoras
Adomaičiai
su šeima

• Inž. Algirdas Idika iš Brazilijos persikėlė nuolatiniam apsigyvenimui į JAV ir yra pasiekiamas šiuo adresu: 912 Fairway Dr., Palatine, Ill. 60067. Tel. (312) 991-3280.

• Vitas Katinas, Richmond Hill, N. Y. rašo: "Manon vėl matyti p. Bronių Railą "Dirvos" puslapiuose. Tikiuosi ilgesniu laiku. Ačiū!"

• Vasario 16-toj minėjimas Detroite įvyks vasario 19 d. 12:15 val. Kultūros centre. Paskaitą skaitys Michigano universiteto rektorius Ed. Jakubauskas. Meninę programą atliks šv. Antano parapijos vokalinis vienetas ir Tautinių šokių grupės. Minėjimo metu bus renkamos aukos Lietuvos laisvinimo reikalams. Minėjimą rengia Detroito lietuvių organizacijų centras.

• "Varpo" 100 m. sukakties minėjimas Los Angeles šv. Kazimiero parapijos salėje įvyks vasario 26 d. 1 val. p. p. Istorikas Vincas Trumpa skaitys paskaitą ir bus meninė programa. Minėjimą rengia Lietuviai Bendruomenės ir Santaravieska skyriai. Minėjimą praturtins Br. Kviklio originali dokumentinė paroda.

• Kristina Gražienė, R. Ph., Chicagoje, atnaujindama Dirvos prenumreatą, pridėjo auką 20 dol. Ačiū.

SUSIVIENIJIMO LIETUVIŲ AMERIKOJE NARIŲ DĒMESIU

Susivienijimo Lietuviai Amerikoje GENERALINIAI PILDOMOSIOS TARYBOS RINKIMAI kuopose įvyksta 1989 m. kovo-March mėnesyje.

Visos kuopos ir SLA narių yra raginami kuo skaitlingiausiai kovo-March mėnesio susirinkimuose dalyvauti.

Genovaitė Meiliūnienė
SLA Sekretorė

• Juozas Rentelis, ALT S-gos Bostono skyriaus pirmininkas, atnaujindama Dirvos prenumeratą, pridėjo auką 25 dol. Ačiū.

• Eugenijus Blinstrubas, Oak Lawn, Ill., atnaujindamas Dirvos prenumeratą, pridėjo auką 30 dol. Ačiū.

• Lietuvos buriuotojai su trimis jachtomis ruošiasi kelionė per Atlantą į Ameriką. Jų sutikimui čia rūpinasi jūrų skautininkų Grandies atstovai L. Kupcikevičius ir A. Levėnas Chicagoj.

Vienoje jachtoje prisikaitoma apie 10 asmenų įgulos.

Mielam Prieteliui

A. A.

BRONIUI KASAKAIČIUI

baigus šios žemės kelionę ir iškeliaus amžinybę, žmonai Dr. BIRUTEI KASAKAIČIENEI ir giminėms nuoširdžiausią užuojaudą reiškiamame.

Kazimieras ir Elena
Pociai

A. A.

BRONIUI KASAKAIČIUI

mirus, jo žmonai dr. BIRUTEI ir visiems artimiesiems reiškiamame gilią užuojaudą.

Ona ir Antanas
Juodvalkiai

A. A.

BRONIUI KASAKAIČIUI

mirus, Jo žmoną dr. BIRUTE ir kitus artimusius nuoširdžiai užjaučiame ir kartu liūdime.

Laima ir Algis
Jurkūnai
Ramunė ir Gintautas
Vitkai
Vincentina ir Jonas
Jurkūnai